

บทที่ 4

ผลการวิจัยและการอภิปรายผล

การวิจัย เรื่องแรงจูงใจที่มีผลต่อการปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านตามโครงการส่งเสริมอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านเชิงรุกจังหวัดชัยภูมิ เป็นการศึกษาการวิจัยเชิงพรรณนาแบบภาคตัดขวาง (Cross sectional Descriptive Research) เพื่อศึกษาระดับการปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านตามโครงการส่งเสริมอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านเชิงรุกจังหวัดชัยภูมิ ประชากรที่ศึกษาคือ อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านที่ปฏิบัติงานในจังหวัดชัยภูมิ ปีงบประมาณ 2552 เก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์เชิงลึก ซึ่งผ่านการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาโดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่านและวิเคราะห์ค่าความเที่ยงของแบบสอบถามโดยการหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (Alpha Coefficient) ด้วยวิธีของครอนบาช (Cronbach's Method) โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป ได้ค่าความเที่ยงของแบบสอบถามเท่ากับ 0.97 แล้วนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้แบบสอบถามจำนวน 314 คน และใช้แบบสัมภาษณ์เชิงลึกจำนวน 12 คน จึงได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ในระหว่างวันที่ 1 มกราคม 2553 ถึง วันที่ 15 เมษายน 2553 ผู้วิจัยได้นำข้อมูลจากแบบสอบถามมาวิเคราะห์ข้อมูลในภาพรวม โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ในการหาค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ยเลขคณิต (Mean) ค่ามัธยฐาน (Median) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และค่าต่ำสุด (Minimum) ค่าสูงสุด (Maximum) เพื่ออธิบายคุณลักษณะส่วนบุคคล ระดับแรงจูงใจ และใช้สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics) ในการหาค่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่ศึกษาด้วยสถิติ Pearson's Product Moment Correlation Coefficient และหาปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติงานด้วยสถิติ Stepwise Multiple Regression ส่วนแบบสัมภาษณ์แบบเชิงลึกเพื่อการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา และนำเสนอผลการวิจัย ดังต่อไปนี้

1 ผลการวิจัย

1.1 ลักษณะประชากรของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน

จากการศึกษาลักษณะประชากรของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านจังหวัดชัยภูมิ พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 241 คน คิดเป็นร้อยละ 76.8 อายุระหว่าง 41-50 ปี จำนวน 114 คน คิดเป็นร้อยละ 36.3 อายุเฉลี่ย 42.5 ปี (S.D.=9.89) อายุต่ำสุด 17 ปี อายุสูงสุด 69 ปี สถานภาพสมรสคู่ จำนวน 280 คน คิดเป็นร้อยละ 89.2 การศึกษา ระดับประถมศึกษา

จำนวน 186 คน คิดเป็นร้อยละ 59.2 รายได้ต่ำกว่า 5,000 บาท จำนวน 247 คน คิดเป็นร้อยละ 78.7
 ระยะเวลาในการเป็นอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านต่ำกว่า 10 ปี จำนวน 223 คน คิดเป็น
 ร้อยละ 71.0 เฉลี่ย 9.19 ปี (S.D.=7.55) และระยะเวลาในการเป็นอาสาสมัครสาธารณสุขประจำ
 หมู่บ้าน ต่ำสุด 1 ปี สูงสุด 40 ปี ดังรายละเอียดในตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ลักษณะประชากรของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านจังหวัดชัยภูมิ จำแนก
 ตาม เพศ อายุ รายได้ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษาและระยะเวลาในการเป็น
 อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน

ลักษณะประชากร	จำนวน (n=314)	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	73	23.2
หญิง	241	76.8
อายุ (ปี)		
น้อยกว่า 30 ปี	31	9.9
31-40 ปี	108	34.4
41-50 ปี	114	36.3
51-60 ปี	48	15.3
มากกว่า 60 ปี	13	4.1
Mean = 42.5 ปี , S.D = 9.89 ปี Minimum = 17 ปี , Maximum = 69 ปี		
รายได้ต่อเดือน		
≤ 5,000 บาท	247	78.7
5,001- 7,000 บาท	20	6.4
7,001- 9,000 บาท	5	1.6
9,001- 11,000 บาท	24	7.6
11,001 บาทขึ้นไป	18	5.7

Mean = 5,432.48 บาท , S.D=6,307.81 บาท Minimum=1,000 บาท , Maximum = 65,000 บาท

ตารางที่ 3 ลักษณะประชากรของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านจังหวัดชัยภูมิ จำแนกตาม เพศ อายุ รายได้ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษาและระยะเวลาในการเป็นอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (ต่อ)

ลักษณะประชากร	จำนวน (n=314)	ร้อยละ
สถานภาพสมรส		
โสด	16	5.1
คู่	280	89.2
หย่า	6	1.9
หม้าย/แยก	12	3.8
ระดับการศึกษา		
ไม่ได้เรียน	3	1
ประถมศึกษา	186	59.2
มัธยมศึกษาตอนต้น	54	17.2
มัธยมศึกษาตอนปลาย	65	20.7
ปวช./ปวส.	5	1.6
ปริญญาตรีหรือสูงกว่า	1	0.3
ระยะเวลาในการเป็นอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.)		
น้อยกว่า 10 ปี	223	71
11- 20 ปี	66	21
21- 30 ปี	15	4.8
มากกว่า 30 ปี	10	3.2
Mean=9.19 ปี , S.D.=7.55 ปี Minimum=1 ปี , Maximum=40 ปี		

1.2 ระดับแรงงใจ

เมื่อพิจารณาระดับแรงงใจ ในการปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านตามโครงการส่งเสริมอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านเชิงรุกจังหวัดชัยภูมิ พบว่าในภาพรวมกลุ่มตัวอย่างมีแรงงใจอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.91 (S.D.=0.39) แรงงใจด้านปัจจัยงใจอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.86 (S.D.=0.42) และแรงงใจด้านปัจจัยค้ำจุนอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.94 (S.D.=0.45) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยคือ ปัจจัยค้ำ

จุนด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล มีค่าเฉลี่ย 4.40 (S.D.=0.53) รองลงมาคือปัจจัยค่าจุนด้านชีวิตความเป็นอยู่ส่วนตัว มีค่าเฉลี่ย 4.15 (S.D.=0.61) ปัจจัยค่าจุนด้านความมั่นคงในการปฏิบัติงาน มีค่าเฉลี่ย 4.06 (S.D.=0.57) ตามลำดับ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดและอยู่ในระดับปานกลางคือปัจจัยค่าจุนด้านค่าตอบแทน (ค่าป่วยการ) มีค่าเฉลี่ย 3.27 (S.D.=0.80) ดังรายละเอียดในตารางที่ 4

ตารางที่ 4 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการแปลผลของแรงจูงใจที่มีผลต่อการปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ตามโครงการส่งเสริมอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านเชิงรุกจังหวัดชัยภูมิ จำแนกตามปัจจัย (n=314)

แรงจูงใจ	Mean	S.D.	การแปลผล
1. ปัจจัยจูงใจ			
ความสำเร็จของงาน	3.91	0.43	มาก
การยอมรับนับถือ-ยกย่อง	3.63	0.56	มาก
ลักษณะของงาน	3.92	0.49	มาก
ความรับผิดชอบ	3.95	0.56	มาก
รวม	3.86	0.42	มาก
2. ปัจจัยค่าจุน			
ค่าตอบแทน (ค่าป่วยการ)	3.27	0.80	ปานกลาง
ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล	4.40	0.53	มาก
นโยบายและการบริหาร	3.91	0.51	มาก
สภาพการปฏิบัติงาน	3.86	0.64	มาก
ความมั่นคงในการปฏิบัติงาน	4.06	0.57	มาก
ชีวิตความเป็นอยู่ส่วนตัว	4.15	0.61	มาก
รวม	3.94	0.45	มาก
ภาพรวม	3.91	0.39	มาก

จากการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก กลุ่มตัวอย่างได้ให้ข้อมูลเพิ่มเติม สำหรับแรงจูงใจปัจจัยค่าจุนด้านค่าตอบแทน(ค่าป่วยการ) ควรเพิ่ม ค่าตอบแทน(ค่าป่วยการ) มากขึ้นแต่ไม่กำหนดว่าจำนวนเท่าไร ขึ้นอยู่กับนโยบายของรัฐบาล

1.3 ปัจจัยจูงใจ

1.3.1 ด้านความสำเร็จของงาน

กลุ่มตัวอย่าง มีปัจจัยจูงใจด้านความสำเร็จของงาน อยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.91 (S.D.=0.43) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือความรู้สึกภาคภูมิใจกับผลการดำเนินงานในชุมชน ค่าเฉลี่ย 4.33 (S.D.=0.69) รองลงมาคือ ความมุ่งมั่นทุ่มเทที่จะทำงานให้ประสบผลสำเร็จ อยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 4.31 (S.D.=0.70) การถ่ายทอดความรู้จากเจ้าหน้าที่ทำให้ อสม.มีความรู้ความสามารถและทักษะในการปฏิบัติงานเพิ่มขึ้น อยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 4.05 (S.D.=0.60) อสม.เป็นกำลังสำคัญที่ช่วยให้การปฏิบัติงานประสบผลสำเร็จ อยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 4.02 (S.D.=0.72) อสม.ปฏิบัติงานตามหน้าที่ได้สำเร็จตามเป้าหมาย อยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.89 (S.D.=0.71) อสม.สามารถแก้ไขปัญหา/อุปสรรคในการปฏิบัติงานด้วยตนเองได้เป็นอย่างดี อยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.62 (S.D.=0.69) ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดและอยู่ในระดับมากคือ การพัฒนาความรู้ความสามารถทำให้การปฏิบัติงานมีความผิดพลาดน้อย อยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ย 3.17 (S.D.=1.01) ดังรายละเอียดในตารางที่ 5

ตารางที่ 5 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการแปลผล ปัจจัยจูงใจด้านความสำเร็จของงาน จำแนกรายข้อ (n=314)

ปัจจัยจูงใจ ด้านความสำเร็จของ งาน	จำนวน ร้อยละ ระดับแรงจูงใจ					Mean	S.D.	การ แปลผล
	มากที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด			
1. สามารถปฏิบัติงาน ตามหน้าที่ อสม. ได้ เสร็จตามเป้าหมาย	63 (20.10)	156 (49.70)	93 (29.60)	2 (0.60)	0 (0.00)	3.89	0.71	มาก
2. การถ่ายทอด ความรู้จากเจ้าหน้าที่ ทำให้มีความรู้ ความสามารถและ ทักษะในการ ปฏิบัติงานเพิ่มขึ้น	66 (21.00)	201 (64.00)	46 (14.60)	1 (0.30)	0 (0.00)	4.05	0.60	มาก
3. สามารถแก้ไข ปัญหาอุปสรรคใน การปฏิบัติงานด้วย ตนเองได้เป็นอย่างดี	36 (11.50)	125 (39.80)	151 (48.10)	2 (0.60)	0 (0.00)	3.62	0.69	มาก
4. การพัฒนาความรู้ ความสามารถทำให้ การปฏิบัติงาน มี ความผิดพลาด น้อยลง	24 (7.60)	98 (31.20)	122 (38.90)	48 (15.30)	22 (7.00)	3.17	1.01	ปาน กลาง
5. มีความมุ่งมั่นทุ่มเท ที่จะทำงานให้ ประสบผลสำเร็จ	136 (43.30)	145 (46.20)	28 (8.90)	5 (1.60)	0 (0.00)	4.31	0.70	มาก
6. เป็นกำลังสำคัญที่ ทำให้การปฏิบัติงาน ประสบผลสำเร็จ	85 (5.00)	154 (57.00)	73 (33.00)	2 (5.00)	0 (0.00)	4.02	0.72	มาก

ตารางที่ 5 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการแปลผล ปัจจัยเชิงใจด้านความสำเร็จของงาน จำแนกรายข้อ (n=314) (ต่อ)

ปัจจัยเชิงใจ ด้านความสำเร็จ ของงาน	จำนวน ร้อยละ ระดับแรงใจ					Mean	S.D.	การ แปลผล
	มากที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด			
7. รู้สึกภาคภูมิใจ กับผลการ ดำเนินงานใน ชุมชน	143 (45.50)	135 (43.00)	35 (11.10)	0 (0.00)	1 (0.30)	4.33	0.69	มาก
ภาพรวม						3.91	0.43	มาก

จากการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก กลุ่มตัวอย่างได้ให้ข้อมูลเพิ่มเติม การพัฒนาความรู้ความสามารถอยากให้เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีอนามัยออกปฏิบัติงานในชุมชนบ่อยครั้งขึ้น ส่วนการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ อสม. ให้สำเร็จตามเป้าหมาย อสม. ต้องมีความรับผิดชอบในการปฏิบัติงาน ที่ได้รับมอบหมายให้เสร็จตามเวลาที่กำหนด การมีความมุ่งมั่นทุ่มเทที่จะทำงานให้ประสบความสำเร็จและความรู้สึกภาคภูมิใจกับผลการดำเนินงานในชุมชนของกลุ่ม อสม. เป็นปัจจัยที่ส่งผลให้การปฏิบัติงานเกิดความสำเร็จ

1.3.2 ด้านการยอมรับนับถือ-ยกย่อง

กลุ่มตัวอย่างมีปัจจัยเชิงใจ ด้านการยอมรับนับถือ-ยกย่อง อยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.63 (S.D.=0.56) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยคือ การได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของ อสม. ที่สำคัญอยู่เสมออยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.85 (S.D.=0.72) การให้บริการของ อสม. ได้รับการยอมรับและชื่นชมยกย่องจากชุมชนอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.79 (S.D.=0.68) การยอมรับความสามารถในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.71 (S.D.=0.69) การได้รับการยกย่องชมเชยการปฏิบัติงานจากเพื่อน อสม. อยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.65 (S.D.=0.74) เพื่อน อสม. ปรีกษาหรือและขอคำแนะนำในการทำงานเสมออยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.58 (S.D.=0.83) ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดและอยู่ในระดับปานกลาง คือการมีโอกาสได้เป็นตัวแทนในการนำเสนอผลงานของหมู่บ้าน ค่าเฉลี่ย 3.21 (S.D.=0.91) ดังรายละเอียดในตารางที่ 6

ตารางที่ 6 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการแปลผล ปัจจัยจูงใจด้านการยอมรับนับถือ-ยกย่อง จำแนกรายข้อ (n=314)

ปัจจัยจูงใจ ด้านการยอมรับนับ ถือยกย่อง	จำนวน ร้อยละ ระดับแรงจูงใจ					Mean	S.D.	การ แปลผล
	มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด			
1. ได้รับมอบหมายให้ ปฏิบัติงานตาม บทบาทหน้าที่ของ อสม. ที่สำคัญๆ อยู่ เสมอ	61 (19.40)	150 (47.80)	100 (31.80)	3 (1.00)	0 (0.00)	3.85	0.72	มาก
2. ได้รับการยกย่อง ชมเชยการปฏิบัติงาน จากเพื่อน อสม.ด้วยกัน	42 (13.40)	130 (41.40)	136 (43.30)	4 (1.30)	2 (0.60)	3.65	0.74	มาก
3. อสม. คนอื่นให้การ ยอมรับความสามารถ ในการปฏิบัติงาน	38 (12.10)	152 (48.40)	120 (38.20)	3 (1.00)	1 (0.30)	3.71	0.69	มาก
4. เพื่อน อสม. มา ปรึกษาหารือและขอ คำแนะนำในการ ทำงานเสมอ	48 (15.30)	108 (34.40)	140 (44.60)	15 (4.80)	3 (1.00)	3.58	0.83	มาก
5. การให้บริการได้รับ การยอมรับและชื่น ชมยกย่องจากชุมชน	46 (14.60)	162 (51.60)	103 (32.80)	3 (1.00)	0 (0.00)	3.79	0.68	มาก
6. มีโอกาสได้เป็น ตัวแทนในการ นำเสนอผลงานของ หมู่บ้านอยู่เสมอ	22 (7.00)	94 (29.90)	140 (44.60)	46 (14.60)	12 (3.80)	3.21	0.91	ปาน กลาง
ภาพรวม						3.63	0.56	มาก

จากการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก กลุ่มตัวอย่างได้ให้ข้อมูลเพิ่มเติม คือการให้การยอมรับ อสม. ด้วยกันว่าทุกคนสามารถปฏิบัติงานได้และการให้บริการของ อสม. ได้รับการยอมรับและชื่นชมยก

ย่องจากชุมชน ส่งผลให้การปฏิบัติงานของ อสม.ตามโครงการส่งเสริมอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านเชิงรุกจังหวัดชัยภูมิ ได้รับการยอมรับนับถือและได้รับโอกาสเป็นตัวแทนชุมชนนำเสนอผลงาน

1.3.3 ด้านลักษณะของงาน

กลุ่มตัวอย่าง มีปัจจัยจูงใจด้านลักษณะของงานอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.92 (S.D.=0.49) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยคือ งานที่ทำในชุมชน/หมู่บ้าน เป็นงานที่ต้องประสานกับผู้นำหรือกลุ่มอื่นจึงจะสำเร็จอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 4.21 (S.D.=0.77) การมีอิสระในการทำงานอย่างเต็มที่อยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 4.02 (S.D.=0.75) ระเบียบชุมชนเอื้อต่อการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.96 (S.D.=0.70) งานในชุมชนต้องใช้ความรู้ความสามารถหลายด้านอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.84 (S.D.=0.75) สามารถปฏิบัติงานที่อาศัยความสามารถได้เป็นอย่างดีอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.74 (S.D.=0.78) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดและอยู่ในระดับมากคือ การใช้ความกตริเริ่มสร้างสรรค์ในการทำงานได้เต็มที่ ค่าเฉลี่ย 3.72 (S.D.=0.76) ดังรายละเอียดในตารางที่ 7

ตารางที่ 7 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการแปลผล ปัจจัยเชิงจิตด้าน ลักษณะของงาน จำแนกรายข้อ (n=314)

ปัจจัยเชิงจิต ด้านลักษณะของงาน	จำนวน ร้อยละ ระดับแรงจูงใจ					Mean	S.D.	การ แปลผล
	มากที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด			
1.สามารถปฏิบัติงาน ที่อาศัยความสามารถ ได้เป็นอย่างดี	57 (18.20)	129 (41.10)	121 (38.50)	6 (1.90)	1 (0.30)	3.74	0.78	มาก
2.ใช้ความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์ในการ ทำงานได้อย่างเต็มที่	47 (15.00)	148 (47.10)	107 (34.10)	11 (3.50)	1 (0.30)	3.72	0.76	มาก
3.มีอิสระในการ ทำงานได้อย่างเต็มที่	96 (30.60)	153 (48.70)	59 (18.80)	6 (1.90)	0 (0.00)	4.07	0.75	มาก
4.งานที่ทำในชุมชน ต้องใช้ความรู้ ความสามารถหลาย ด้านประกอบกัน	61 (19.40)	152 (48.40)	94 (29.90)	6 (1.90)	1 (0.30)	3.84	0.75	มาก
5.งานที่ทำในชุมชน/ หมู่บ้านเป็นงานที่ ต้องประสานงานกับ ผู้นำชุมชนหรือกลุ่ม อื่นจึงจะสำเร็จ	128 (40.80)	131 (41.70)	50 (15.90)	4 (1.30)	1 (0.30)	4.21	0.77	มาก
6.กฎและระเบียบ ของชุมชนเอื้อต่อการ ปฏิบัติงานเป็นอย่างดี	69 (22.00)	168 (53.50)	73 (23.20)	4 (1.30)	0 (0.00)	3.96	0.70	มาก
ภาพรวม						3.92	0.49	มาก

จากการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก กลุ่มตัวอย่างได้ให้ข้อมูลเพิ่มเติม คือการปฏิบัติงานในชุมชน ตามบทบาท อสม.ถ้า อสม.แต่ละคนมีอิสระในการทำงานได้อย่างเต็มที่ โดยมีความเหมาะสมกับ งานในชุมชน จะส่งผลให้การปฏิบัติงานสำเร็จลุล่วงด้วยดี

1.3.4 ด้านความรับผิดชอบ

กลุ่มตัวอย่าง มีปัจจัยจูงใจด้านความรับผิดชอบอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.95 (S.D.=0.56) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยคือ พร้อมรับผิดชอบเมื่อมี ปัญหาที่เกิดจากการปฏิบัติงานในชุมชนอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 4.15 (S.D.=0.76) ภาระงานที่ รับผิดชอบมีความเหมาะสมกับความสามารถอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.96 (S.D.=0.72) ความ รับผิดชอบในงานเป็นที่ยอมรับของเพื่อน อสม.ด้วยกันอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.95 (S.D.=0.71) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดและอยู่ในระดับมากคือ มีโอกาสได้รับผิดชอบงานที่สำคัญๆของชุมชน หรือหมู่บ้านอยู่เสมอ ค่าเฉลี่ย 3.76 (S.D.=0.85) ดังรายละเอียดในตารางที่ 8

ตารางที่ 8 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการแปลผล ปัจจัยจูงใจด้านความ รับผิดชอบ จำนวนกรายข้อ (n=314)

ปัจจัยจูงใจ ด้านความรับผิดชอบ	จำนวน ร้อยละ ระดับแรงจูงใจ					Mean	S.D.	การ แปล ผล
	มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด			
1.ภาระงานที่รับผิดชอบมีความ เหมาะสมกับความสามารถของ คน	76 (24.20)	152 (48.40)	85 (27.10)	1 (0.30)	0 (0.00)	3.96	0.72	มาก
2.มีโอกาสดำเนินการงานที่ สำคัญๆของชุมชนหรือหมู่บ้าน อยู่เสมอ	64 (20.40)	131 (41.70)	102 (32.50)	15 (4.80)	2 (0.60)	3.76	0.85	มาก
3.ความรับผิดชอบในงานของคน เป็นที่ยอมรับของเพื่อน อสม. ด้วยกัน	67 (21.30)	170 (54.10)	73 (23.20)	3 (1.00)	1 (0.30)	3.95	0.71	มาก
4.พร้อมที่จะรับผิดชอบเมื่อมี ปัญหาที่เกิดจากการปฏิบัติงานใน ชุมชน	111 (35.40)	147 (46.80)	50 (15.90)	5 (1.60)	1 (0.30)	4.15	0.76	มาก
ภาพรวม						3.95	0.56	มาก

จากการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก กลุ่มตัวอย่างได้ให้ข้อมูลเพิ่มเติมคือ การพร้อมที่จะ รับผิดชอบปัญหาที่เกิดจากการปฏิบัติงานในชุมชน ของ อสม.เอง ส่งผลให้การปฏิบัติงานของ อสม.เป็นที่ยอมรับของเพื่อน อสม.ด้วยกัน

1.4 ปัจจัยค้ำจุน

1.4.1 ด้านค่าตอบแทน (ค่าป่วยการ)

กลุ่มตัวอย่าง มีปัจจัยค้ำจุนด้านค่าตอบแทน (ค่าป่วยการ)อยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ย 3.27 (S.D.=0.80) เมื่อพิจารณารายชื่อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยคือ กระทรวงสาธารณสุขมีระบบการจ่ายค่าป่วยการอย่างเหมาะสม ค่าเฉลี่ย 3.52 (S.D.=1.02) รองลงมา อสม. ได้รับสวัสดิการที่ดีและเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.51 (S.D.=0.96) อสม. ได้รับเงินค่าป่วยการเหมาะสมกับลักษณะงานที่ปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ย 3.14 (S.D.=1.00) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดและอยู่ในระดับปานกลางคือ การได้รับเบี้ยเลี้ยงค่าตอบแทนในการปฏิบัติงาน เพียงพอ ค่าเฉลี่ย 2.90 (S.D.=1.03) ดังรายละเอียดในตารางที่ 9

ตารางที่ 9 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการแปลผล ปัจจัยค้ำจุนด้านค่าตอบแทน (ค่าป่วยการ) จำแนกรายข้อ (n=314)

ปัจจัยค้ำจุน ด้านค่าตอบแทน(ค่าป่วย การ)	จำนวน ร้อยละ ระดับแรงจูงใจ					Mean	S.D.	การ แปลผล
	มากที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด			
1.ได้รับเงินค่าป่วยการ เหมาะสมกับลักษณะงานที่ ปฏิบัติในบทบาท อสม.	29 (9.20)	80 (25.50)	130 (41.40)	58 (18.50)	17 (5.40)	3.14	1.00	ปานกลาง
2.ได้รับเบี้ยเลี้ยงค่าตอบแทน ในการปฏิบัติงานที่เพียงพอ	25 (8.00)	55 (17.50)	122 (38.90)	89 (28.30)	23 (7.30)	2.90	1.03	ปานกลาง
3.ได้รับสวัสดิการที่ดีและ เหมาะสม	53 (16.90)	106 (33.80)	111 (35.40)	39 (12.40)	5 (1.60)	3.51	0.96	มาก
4.กระทรวงสาธารณสุข มี ระบบการจ่ายค่าป่วยการ การปฏิบัติงานอย่าง เหมาะสม	66 (21.00)	84 (26.80)	119 (37.90)	38 (12.10)	7 (2.20)	3.52	1.02	มาก
ภาพรวม						3.27	0.80	ปานกลาง

จากการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก กลุ่มตัวอย่างได้ให้ข้อมูลเพิ่มเติมคือ ขอให้เพิ่มค่าตอบแทน (ค่าป่วยการ) มากขึ้นและอยากให้จ่ายค่าป่วยการตรงเวลาทุกเดือนและการได้รับสวัสดิการด้านอื่น ต้องการได้รับสิทธิที่ครอบคลุม เช่น สวัสดิการด้านการรักษาพยาบาล เป็นต้น

1.4.2 ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล

กลุ่มตัวอย่าง มีปัจจัยจำแนกด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.67 (S.D.=0.47) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยคือ อสม.มีสัมพันธภาพที่ดีต่อกัน อยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 4.48 (S.D.=0.59) รองลงมา การทำงานร่วมกันกับเพื่อน อสม.ได้เป็นอย่างดีอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 4.45 (S.D.=0.64) การปรึกษาหารือและทำงานเป็นทีมอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 4.40 (S.D.=0.69) มีความสุขในการทำงานร่วมกับเพื่อน อสม.ด้วยกันอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 4.40 (S.D.=0.66) เพื่อน อสม.มีความไว้วางใจซึ่งกันและกันอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 4.33 (S.D.=0.67) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดและอยู่ในระดับมากคือ เมื่อมีปัญหาในการทำงานเพื่อนร่วมงานให้ความช่วยเหลือเป็นอย่างดี ค่าเฉลี่ย 4.31 (S.D.=0.68) ดังรายละเอียดในตารางที่ 10

ตารางที่ 10 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการแปลผล ปัจจัยจำแนกด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล จำแนกรายข้อ (n=314)

ปัจจัยจำแนก ด้านความสัมพันธ์ระหว่าง บุคคล	จำนวน ร้อยละ ระดับแรงจูงใจ					Mean	S.D.	การ แปลผล
	มากที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด			
1.สามารถทำงานร่วมกับเพื่อน อสม.ได้เป็นอย่างดี	166 52.90)	128 (40.80)	17 (5.40)	3 (1.00)	0 (0.00)	4.45	0.64	มาก
2.คนและเพื่อน อสม.มี สัมพันธภาพที่ดีต่อกัน	169 53.80)	129 (41.10)	16 (5.10)	0 (0.00)	0 (0.00)	4.48	0.59	มาก
3.หากมีปัญหาในการทำงาน เพื่อนร่วมงานให้ความ ช่วยเหลือท่านเป็นอย่างดี	136 43.30)	144 (45.90)	31 (9.90)	3 (1.00)	0 (0.00)	4.31	0.68	มาก
4.คนและเพื่อน อสม.มีการ ปรึกษาหารือกันและมีการ ทำงานเป็นทีม	161 51.30)	124 (39.50)	25 (8.00)	4 (1.30)	0 (0.00)	4.40	0.69	มาก
5.เพื่อน อสม.ของคนมีความ ไว้วางใจซึ่งกันและกัน	138 43.90)	145 (46.20)	28 (8.90)	3 (1.00)	0 (0.00)	4.33	0.67	มาก
6.มีความสุขในการทำงาน ร่วมกับเพื่อน อสม.ด้วยกัน	157 50.00)	129 (41.10)	26 (8.30)	2 (0.60)	0 (0.00)	4.40	0.66	มาก
ภาพรวม						3.67	0.47	มาก

จากการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก กลุ่มตัวอย่าง ได้ให้ข้อมูลเพิ่มเติมคือ อสม.มีสัมพันธ์ภาพที่ดีต่อกัน ช่วยเหลือกัน ปกปักรักษาหรือ มีความไว้วางใจซึ่งกันและกัน ส่งผลทำให้การทำงานเป็นทีมและทำให้ การทำงานร่วมกันอย่างมีความสุข

1.4.3 ด้านนโยบายและการบริหาร

กลุ่มตัวอย่าง มีปัจจัยค้ำจุนด้านนโยบายและการบริหารอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.91 (S.D.=0.51) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยคือ นโยบายการดำเนินงานของกระทรวงสาธารณสุขสามารถนำไปใช้ในการปฏิบัติงานได้จริงอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 4.17 (S.D.=0.68) การมีโอกาสได้แสดงความคิดเห็นในการปฏิบัติงานได้อย่างเต็มที่อยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.95 (S.D.=0.74) ประชาน ชุมรม อสม.มีแนวทางปฏิบัติงานที่สอดคล้องนโยบายอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.93 (S.D.=0.73) การได้รับมอบหมายงานอย่างเหมาะสมกับความรู้ความสามารถและปริมาณงานที่รับผิดชอบอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.93 (S.D.=0.76) ความเข้าใจเกี่ยวกับนโยบายโครงการส่งเสริมอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านเชิงรุกจังหวัดชัยภูมิ อยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.84 (S.D.=0.78) การมีส่วนร่วมในการวางแผนการดำเนินงานในชุมชน อยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.83 (S.D.=0.75) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดและอยู่ในระดับมากคือ ความสามารถบริหารจัดการเกี่ยวกับการทำงานตามนโยบายโครงการส่งเสริมอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านเชิงรุก ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ค่าเฉลี่ย 3.73 (S.D.=0.74) ดังรายละเอียดในตารางที่ 11

ตารางที่ 11 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการแปลผล ปัจจัยค้ำจุนด้านนโยบายและการบริหาร จำนวนกรายข้อ (n=314)

ปัจจัยค้ำจุน ด้านนโยบายและการบริหาร	จำนวน ร้อยละ ระดับแรงจูงใจ					Mean	S.D.	การ แปลผล
	มากที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด			
1.มีความเข้าใจเกี่ยวกับ นโยบายโครงการส่งเสริม อาสาสมัครสาธารณสุขประจำ หมู่บ้านเชิงรุกจังหวัดชัยภูมิ	69 (22.00)	134 (42.70)	106 (33.80)	4 (1.30)	1 (0.30)	3.84	0.78	มาก
2.สามารถจัดการเกี่ยวกับการ ทำงานตามโครงการส่งเสริม อาสาสมัครสาธารณสุขประจำ หมู่บ้านเชิงรุกได้อย่างมี ประสิทธิภาพ	43 (13.70)	156 (49.70)	106 (33.80)	7 (2.20)	2 (0.60)	3.73	0.74	มาก
3.ประธานชมรม อสม.มีแนว ทางปฏิบัติงานที่สอดคล้อง นโยบาย	68 (21.70)	167 (53.20)	71 (22.60)	8 (2.50)	0 (0.00)	3.93	0.73	มาก
4.มีส่วนร่วมในการวางแผน การดำเนินงานในชุมชน	59 (18.80)	152 (42.40)	96 (30.60)	6 (1.90)	1 (0.30)	3.83	0.75	มาก
5.นโยบายการดำเนินงานของ กระทรวงสาธารณสุขนำไป ใช้ ในการปฏิบัติงานได้จริง	105 (33.40)	161 (51.30)	47 (15.00)	1 (0.30)	0 (0.00)	4.17	0.68	มาก
6.ได้รับมอบหมายงาน เหมาะสมกับความรู้ความ สามารถและปริมาณงานที่ รับผิดชอบ	74 (23.60)	152 (48.40)	82 (26.10)	5 (1.60)	1 (0.30)	3.93	0.76	มาก
7.มีโอกาสดำเนินการ เห็นในการปฏิบัติงานได้อย่าง เต็มที่	75 (23.90)	155 (49.40)	80 (25.50)	3 (1.00)	1 (0.30)	3.95	0.74	มาก
ภาพรวม						3.91	0.51	มาก

จากการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก กลุ่มตัวอย่างได้ให้ข้อมูลเพิ่มเติมคือ นโยบายการดำเนินงานของกระทรวงสาธารณสุขสามารถนำไปใช้ในการปฏิบัติงานได้จริงพร้อมกับควรมีการมอบหมายงานที่เหมาะสมกับความรู้ความสามารถและปริมาณงานที่รับผิดชอบ ซึ่ง อสม.พร้อมจะปฏิบัติงานตามนโยบายของกระทรวงสาธารณสุขร่วมกับเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในพื้นที่

1.4.4 ด้านสภาพการปฏิบัติงาน

กลุ่มตัวอย่าง มีปัจจัยจำแนกด้านสภาพการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.86 (S.D.=0.64) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยคือ มีความปลอดภัยในการทำงานตามบทบาท อสม.เป็นอยู่อย่างคืออยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 4.17 (S.D.=0.71) อสม.มีสิ่งอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงาน เช่น โทรศัพท์ สำหรับใช้ในการติดต่อสื่อสารอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 4.10 (S.D.=0.93) จำนวน อสม.มีความเหมาะสมกับปริมาณงานที่รับผิดชอบ อยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.88 (S.D.=0.83) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดและอยู่ในระดับปานกลางคือ เครื่องมือ เครื่องใช้มีความเพียงพอและมีประสิทธิภาพในการทำงาน ค่าเฉลี่ย 3.28 (S.D.=0.97) ดังรายละเอียดในตารางที่ 12

ตารางที่ 12 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการแปลผล ปัจจัยจำแนกด้านสภาพการปฏิบัติงาน จำแนกรายข้อ (n=314)

ปัจจัยจำแนกด้านสภาพการปฏิบัติงาน	จำนวน ร้อยละ ระดับแรงจูงใจ					Mean	S.D.	การแปลผล
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด			
1.เครื่องมือ เครื่องใช้มีความเพียงพอและมีประสิทธิภาพในการทำงาน	37 11.80)	84 (26.80)	133 (42.40)	50 (15.90)	10 (3.20)	3.28	0.97	ปานกลาง
2.จำนวน อสม.มีความเหมาะสมกับปริมาณงานที่รับผิดชอบ	76 24.20)	141 (44.90)	83 (26.40)	12 (3.80)	2 (0.60)	3.88	0.83	มาก
3.มีสิ่งอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงาน เช่น โทรศัพท์ สำหรับใช้ในการติดต่อสื่อสาร	131 41.70)	106 (33.80)	60 (19.10)	13 (4.10)	4 (1.30)	4.10	0.93	มาก
4.มีความปลอดภัยในการทำงานตามบทบาท อสม.เป็นอยู่อย่างคือ	109 34.70)	154 (49.00)	48 (15.30)	3 (1.00)	0 (0.00)	4.17	0.71	มาก
ภาพรวม						3.86	0.64	มาก

จากการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก กลุ่มตัวอย่าง ได้ให้ข้อมูลเพิ่มเติม คือ เครื่องมือ เครื่องใช้ มีจำนวนไม่เพียงพอ สำหรับใช้ในการปฏิบัติงานในชุมชน เช่น เครื่องชั่งน้ำหนัก, เครื่องวัดความดันโลหิตและบางหมู่บ้านมีจำนวน อสม.น้อย

1.4.5 ด้านความมั่นคงในการปฏิบัติงาน

กลุ่มตัวอย่าง มีปัจจัยค้ำจุนด้านความมั่นคงในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 4.06 (S.D.=0.57) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยคือ ความรู้สึกภาคภูมิใจในการเข้าร่วมทำงานเป็น อสม.อยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 4.44 (S.D.=0.62) มีความมั่นใจในการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของ อสม.ขณะปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 4.16 (S.D.=0.70) ความรู้สึกมั่นใจในตำแหน่งหน้าที่การงานที่ท่านปฏิบัติอยู่ อยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 4.10 (S.D.=0.76) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดและอยู่ในระดับมากคือ การปฏิบัติงานไม่มีผลกระทบให้ความเป็นอยู่ที่ดีของครอบครัวลดลง ค่าเฉลี่ย 3.52 (S.D.=1.15) ดังรายละเอียดในตารางที่ 13

ตารางที่ 13 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการแปลผล ปัจจัยค้ำจุนด้านความมั่นคงในการปฏิบัติงาน จำแนกรายข้อ (n=314)

ปัจจัยค้ำจุน ด้านความมั่นคงในการ ปฏิบัติงาน	จำนวน ร้อยละ ระดับแรงจูงใจ					Mean	S.D.	การ แปลผล
	มากที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด			
1.มีความมั่นใจในการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของ อสม.ขณะปฏิบัติงาน	106 33.80)	156 (49.70)	50 (15.90)	2 (0.60)	0 (0.00)	4.16	0.70	มาก
2.รู้สึกมั่นคงในตำแหน่งหน้าที่การงานที่ท่านปฏิบัติอยู่	104 33.10)	144 (45.90)	61 (19.40)	5 (1.60)	0 (0.00)	4.10	0.76	มาก
3.การปฏิบัติงานไม่มีผลกระทบให้ความเป็นอยู่ที่ดีของครอบครัวลดลง	66 21.00)	115 (36.60)	75 (23.90)	35 11.10)	23 (7.30)	3.52	1.15	มาก
4.รู้สึกภาคภูมิใจในการเข้าร่วมทำงานเป็น อสม.	160 51.00)	138 (43.90)	14 (4.50)	1 (0.30)	1 (0.30)	4.44	0.62	มาก
ภาพรวม						4.06	0.57	มาก

จากการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก กลุ่มตัวอย่างได้ให้ข้อมูลเพิ่มเติมคือ การปฏิบัติงานในบทบาท อสม.ทำให้รู้สึกภาคภูมิใจ ส่งผลให้มีความมั่นใจ มั่นคงในการที่จะปฏิบัติงานให้เกิดประโยชน์แก่ชุมชน

1.4.6 ด้านชีวิตความเป็นอยู่ส่วนตัว

กลุ่มตัวอย่าง มีปัจจัยค้ำจุนด้านชีวิตความเป็นอยู่ส่วนตัว อยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 4.15 (S.D.=0.61) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยคือ การพัฒนาความรู้ความสามารถเพื่อนำไปปรับใช้ในชีวิตส่วนตัวได้เป็นอย่างดีอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 4.23 (S.D.=0.63) ครอบครัวมีส่วนสนับสนุนให้ได้พัฒนาตนเองอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 4.19 (S.D.=0.72) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดและอยู่ในระดับมากคือ การทำงานของ อสม.ทำให้ครอบครัวมีความสุขมากขึ้น ค่าเฉลี่ย 4.03 (S.D.=0.77) ดังรายละเอียดในตารางที่ 14

ตารางที่ 14 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการแปลผล ปัจจัยค้ำจุนด้านชีวิตความเป็นอยู่ส่วนตัว จำแนกรายข้อ (n=314)

ปัจจัยค้ำจุน ด้านชีวิตความเป็นอยู่ ส่วนตัว	จำนวน ร้อยละ ระดับแรงจูงใจ					Mean	S.D.	การ แปลผล
	มากที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด			
1.การพัฒนาความรู้ ความสามารถ นำไป ปรับใช้ในชีวิต ส่วนตัวได้เป็นอย่างดี	108 (34.40)	174 (55.40)	31 (27.10)	1 (0.30)	0 (0.00)	4.23	0.63	มาก
2.การทำงานของคน ทำให้ครอบครัวมี ความสุขมากขึ้น	98 (31.20)	133 (42.40)	80 (25.50)	3 (1.00)	0 (0.00)	4.03	0.77	มาก
3.ครอบครัวมีส่วน สนับสนุน ให้ได้พัฒนาตนเอง	116 (36.90)	143 (45.50)	54 (17.20)	1 (0.30)	0 (0.00)	4.19	0.72	มาก
ภาพรวม						4.15	0.61	มาก

จากการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก กลุ่มตัวอย่าง ได้ให้ข้อมูลเพิ่มเติมคือ ครอบครัวมีส่วนสนับสนุนให้ อสม.สามารถปฏิบัติงาน ตามบทบาทหน้าที่และพัฒนาตนเองได้อย่างเหมาะสม

1.5 ระดับการปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน

เมื่อพิจารณาระดับการปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ตามโครงการส่งเสริมอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านเชิงรุกจังหวัดชัยภูมิพบว่า ในภาพรวมกลุ่มตัวอย่างมีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.79 (S.D.=0.58) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยคือ ด้านการดูแลหญิงตั้งครรภ์ อยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 4.13 (S.D.=0.67) ด้านการดูแลผู้สูงอายุอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.94 (S.D.=0.66) การดูแลเด็กแรกเกิดถึง 6 ปีอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.92 (S.D.=0.67) การดูแลหญิงหลังคลอดอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.80 (S.D.=0.84) การดูแลผู้พิการอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.80 (S.D.=0.78) การเฝ้าระวังและควบคุมวัณโรคโดยชุมชนอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.72 (S.D.=0.71) การเฝ้าระวังยาเสพติดในชุมชนอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.66 (S.D.=0.76) การลดภาวะโลกร้อนอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.65 (S.D.=0.78) การลดภาวะโรคหัวใจ อยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.65 (S.D.=0.75) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ การป้องกันอุบัติเหตุในชุมชนอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.59 (S.D.=0.76) ดังรายละเอียดในตารางที่ 15

ตารางที่ 15 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการแปลผลระดับการปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านตามโครงการส่งเสริมอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านเชิงรุกในจังหวัดชัยภูมิ จำแนกรายด้าน (n=314)

การปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านตามโครงการส่งเสริมอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านเชิงรุก	Mean	S.D.	การแปลผล
1. ด้านการดูแลหญิงตั้งครรภ์	4.13	0.67	มาก
2. ด้านการดูแลหญิงหลังคลอด	3.80	0.84	มาก
3. ด้านการดูแลเด็กแรกเกิด ถึง 6 ปี	3.92	0.67	มาก
4. ด้านการดูแลผู้สูงอายุ	3.94	0.66	มาก
5. ด้านการดูแลผู้พิการ	3.80	0.78	มาก
6. ด้านอื่นๆ			
6.1 อุบัติเหตุในชุมชน	3.59	0.76	มาก
6.2 การเฝ้าระวังและควบคุมวัณโรคโดยชุมชน	3.72	0.71	มาก
6.3 ลดภาวะโลกร้อน	3.65	0.78	มาก
6.4 การเฝ้าระวังยาเสพติดในชุมชน	3.66	0.76	มาก
6.5 ลดภาวะโรคหัวใจ	3.65	0.75	มาก
ภาพรวม	3.79	0.58	มาก

จากการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก กลุ่มตัวอย่างได้ให้ข้อมูลเพิ่มเติม อสม.สามารถปฏิบัติงานตามโครงการส่งเสริมอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านเชิงรุกจังหวัดชัยภูมิกิจกรรมส่วนใหญ่ทำได้ คือ ได้แก่ ด้านการดูแลหญิงตั้งครรภ์, ด้านการดูแลหญิงหลังคลอด, ด้านการดูแลเด็กแรกเกิดถึง 6 ปี, การดูแลผู้สูงอายุและการดูแลผู้พิการ ส่วนกิจกรรมด้านอื่นๆ อสม.ปฏิบัติงานได้โดยร่วมทำกับเจ้าหน้าที่สาธารณสุข

1.5.1 ด้านการดูแลหญิงตั้งครรภ์

กลุ่มตัวอย่างมีการปฏิบัติงาน ตามโครงการส่งเสริมอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านเชิงรุก ด้านการดูแลหญิงตั้งครรภ์อยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 4.13 (S.D.=0.67) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยคือ การสำรวจหญิงตั้งครรภ์ในเขตรับผิดชอบอย่างสม่ำเสมออยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 4.19 (S.D.=0.72) การส่งต่อหญิงตั้งครรภ์ที่มีอาการผิดปกติไปยังสถานบริการสาธารณสุขทุกครั้งที่พบอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 4.18 (S.D.=0.84) และการแนะนำหญิงตั้งครรภ์ในเขตรับผิดชอบให้ไปฝากครรภ์ครบทุกคนอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 4.02 (S.D.=0.88) ดังรายละเอียดในตารางที่ 16

ตารางที่ 16 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการแปลผลการปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านตามโครงการส่งเสริมอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านเชิงรุกในจังหวัดชัยภูมิ ด้านการดูแลหญิงตั้งครรภ์ จำแนกรายข้อ (n=314).

ด้านการดูแลหญิงตั้งครรภ์	จำนวน ร้อยละ ระดับการปฏิบัติงาน					Mean	S.D.	การแปลผล
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด			
1.ได้สำรวจจำนวนหญิงตั้งครรภ์ในเขตรับผิดชอบอย่างสม่ำเสมอ	116 (36.90)	143 (45.50)	54 (17.20)	1 (0.30)	0 (0.00)	4.19	0.72	มาก
2.ได้แนะนำหญิงตั้งครรภ์ในเขตรับผิดชอบให้ไปฝากครรภ์ครบทุกคน	101 (32.20)	142 (45.20)	54 (17.20)	13 (4.10)	4 (1.30)	4.02	0.88	มาก
3.ได้ส่งต่อหญิงตั้งครรภ์ที่มีอาการผิดปกติไปยังสถานบริการสาธารณสุขทุกครั้งที่พบ	126 (40.10)	137 (43.60)	39 (12.40)	8 (2.50)	4 (1.30)	4.18	0.84	มาก
ภาพรวม						4.13	0.67	มาก

จากการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก กลุ่มตัวอย่างได้ให้ข้อมูลเพิ่มเติม คือ การสำรวจจำนวนหญิงตั้งครรภ์ในเขตรับผิดชอบได้อย่างสม่ำเสมอและให้คำแนะนำหญิงตั้งครรภ์ไปฝากครรภ์ได้ครบ

1.5.2 ด้านการดูแลหญิงหลังคลอด

กลุ่มตัวอย่างมีการปฏิบัติงาน ตามโครงการส่งเสริมอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านเชิงรุก ด้านการดูแลหญิงหลังคลอดอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.80 (S.D.=0.84) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยคือ การให้คำแนะนำหญิงหลังคลอดในเขตรับผิดชอบในการดูแลตนเองและลูกอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.99 (S.D.=0.86) การสำรวจหญิงหลังคลอดในเขตรับผิดชอบอย่างสม่ำเสมออยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.60 (S.D.=1.10) ดังรายละเอียดในตารางที่ 17

ตารางที่ 17 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการแปลผลการปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านตามโครงการส่งเสริมอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านเชิงรุกในจังหวัดชัยภูมิ ด้านการดูแลหญิงหลังคลอด จำแนกรายข้อ (n=314)

ด้านการดูแลหญิงหลังคลอด	จำนวน ร้อยละ ระดับการปฏิบัติงาน					Mean	S.D.	การแปลผล
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด			
1.ได้สำรวจจำนวนหญิงหลังคลอดในเขตรับผิดชอบอย่างสม่ำเสมอ	68 (21.70)	126 (40.10)	65 (20.70)	39 (12.40)	16 (5.10)	3.60	1.10	มาก
2.ได้ให้คำแนะนำหญิงหลังคลอดในเขตรับผิดชอบในการดูแลตนเองและลูก	95 (30.30)	140 (44.60)	64 (20.40)	12 (3.80)	3 (1.00)	3.99	0.86	มาก
ภาพรวม						3.80	0.84	มาก

จากการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก กลุ่มตัวอย่างได้ให้ข้อมูลเพิ่มเติม คือ การสำรวจจำนวนหญิงหลังคลอดและการให้คำแนะนำหญิงหลังคลอดในเรื่องโภชนาการได้รับการยอมรับสูง

1.5.3 ด้านการดูแลเด็กแรกเกิด ถึง 6 ปี

กลุ่มตัวอย่างมีการปฏิบัติงาน ตามโครงการส่งเสริมอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านเชิงรุกด้านการดูแลเด็กแรกเกิดถึง 6 ปีอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.92 (S.D.=0.67) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยคือ ส่งเสริมการเล่านิทานให้เด็กแรกเกิดถึงหกปีฟังอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 4.16 (S.D.=0.82) การให้คำแนะนำหญิงหลังคลอดในเขตรับผิดชอบเลี้ยงลูกด้วยนมแม่อย่างเดียวยังน้อยหกเดือนอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 4.11 (S.D.=0.77) สํารวจเด็กแรกเกิดถึงหกปีอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 4.05 (S.D.=0.83) อายุต่ำกว่าหกเดือนอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.99 (S.D.=0.88) สํารวจเด็กแรกเกิดถึงดูแลตนเองและลูกอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.99 (S.D.=0.86) สํารวจเด็กแรกเกิดถึงหกปีที่มีพัฒนาการไม่สมวัยอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.91 (S.D.=0.82) และ อสม.ทำหน้าที่เป็นพ่อแม่คนที่ 2 ข องเด็กแรกเกิดอยู่ในระดับ ค่าเฉลี่ย 3.66 (S.D.=0.93) ดังรายละเอียดในตารางที่ 18

ตารางที่ 18 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการแปลผลการปฏิบัติงานของ
อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านตามโครงการส่งเสริมอาสาสมัครสาธารณสุข
ประจำหมู่บ้านเชิงรุกในจังหวัดชัยภูมิ ด้านการดูแลเด็กแรกเกิดถึง 6 ปี จำแนกรายข้อ
(n=314)

ด้านการดูแล เด็กแรกเกิดถึง 6 ปี	จำนวน ร้อยละ ระดับการปฏิบัติงาน					Mean	S.D.	การแปล ผล
	มากที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด			
1.สำรวจจำนวนเด็ก แรกเกิดถึงอายุต่ำกว่า หกเดือนอย่างสม่ำเสมอ	100 (31.80)	130 (41.40)	69 (22.00)	12 (3.80)	3 (1.00)	3.99	0.88	มาก
2.สำรวจจำนวนเด็ก แรกเกิดถึงอายุหกปี อย่างสม่ำเสมอ	98 (31.20)	148 (47.10)	59 (18.80)	4 (1.30)	5 (1.60)	4.05	0.83	มาก
3.แนะนำหญิงหลัง คลอดให้มีการเลี้ยงลูก ด้วยนมแม่อย่างเดียว อย่างน้อยหกเดือน	102 (32.50)	155 (49.40)	48 (15.30)	8 (2.50)	1 (0.30)	4.11	0.77	มาก
4.ส่งเสริมการเล่นิทาน ให้เด็กแรกเกิดถึงหกปี ฟัง	120 (38.20)	138 (43.90)	46 (14.60)	7 (2.20)	3 (1.00)	4.16	0.82	มาก
5.อสม ปฏิบัติหน้าที่ เป็นพ่อแม่คนที่2ของ เด็กแรกเกิด	64 (20.40)	113 (36.00)	109 (34.70)	23 (7.30)	5 (1.60)	3.66	0.93	มาก
6.สำรวจจำนวนเด็ก แรกเกิดถึงอายุหกปีที่มี พัฒนาการไม่สมวัย	80 (25.50)	141 (44.90)	82 (26.10)	9 (2.90)	2 (0.60)	3.91	0.82	มาก
7.เยี่ยมติดตามให้ คำแนะนำพ่อแม่เด็กมี การส่งเสริมพัฒนาการ ที่ไม่สมวัย	63 (20.10)	130 (41.40)	76 (24.20)	24 (7.60)	21 (6.70)	3.60	1.09	มาก
ภาพรวม						3.92	0.67	มาก

จากการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก กลุ่มตัวอย่างได้ให้ข้อมูลเพิ่มเติม คือ อสม.มีการสำรวจเด็กแรกเกิดถึงหกปี อย่างสม่ำเสมอ แต่การปฏิบัติหน้าที่เป็นพ่อแม่คนที่ 2 และเยี่ยมชมตามให้คำแนะนำพ่อแม่เด็กที่มีพัฒนาการไม่สมวัยต้องทำร่วมกับเจ้าหน้าที่สาธารณสุข

1.5.4 ด้านการดูแลผู้สูงอายุ

กลุ่มตัวอย่างมีการปฏิบัติงาน ตามโครงการส่งเสริมอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านเชิงรุก ด้านการดูแลผู้สูงอายุ อยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.94 (S.D.=0.66) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยคือ การสำรวจผู้สูงอายุที่ป่วยเป็นโรคเรื้อรังโดยแยกประเภทของโรคอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 4.19 (S.D.=0.73) การสนับสนุนการจัดกิจกรรมของผู้สูงอายุในชุมชนอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 4.00 (S.D.=0.76) การเยี่ยมบ้านและให้คำแนะนำเรื่องการดูแลสุขภาพผู้สูงอายุอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.87 (S.D.=0.87) และการสำรวจจำนวนผู้สูงอายุในเขตรับผิดชอบอย่างสม่ำเสมออยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.69 (S.D.=1.05) ดังรายละเอียดในตารางที่ 19

ตารางที่ 19 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการแปลผลการปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านตามโครงการส่งเสริมอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านเชิงรุกในจังหวัดชัยภูมิ ด้านการดูแลผู้สูงอายุ จำแนกรายข้อ (n=314)

ด้านการดูแลผู้สูงอายุ	จำนวน ร้อยละ ระดับการปฏิบัติงาน					Mean	S.D.	การแปลผล
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด			
1.สำรวจจำนวนผู้สูงอายุในเขตรับผิดชอบอย่างสม่ำเสมอ	70 (22.30)	129 (41.10)	84 (26.80)	11 (3.50)	20 (6.40)	3.69	1.05	มาก
2.สำรวจผู้สูงอายุที่ป่วยเป็นโรคเรื้อรังโดยแยกประเภทของโรค	116 (36.90)	148 (47.10)	46 (14.60)	3 (1.00)	1 (0.30)	4.19	0.73	มาก
3.เยี่ยมบ้านและให้คำแนะนำเรื่องการดูแลสุขภาพผู้สูงอายุ	81 (25.80)	133 (42.40)	82 (26.10)	16 (5.10)	2 (0.60)	3.87	0.87	มาก
4.สนับสนุนการจัดกิจกรรมของผู้สูงอายุในชุมชน	87 (27.70)	148 (47.10)	74 (23.60)	5 (1.60)	0 (0.00)	4.00	0.76	มาก
ภาพรวม						3.94	0.66	มาก

จากการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก กลุ่มตัวอย่างได้ให้ข้อมูลเพิ่มเติม คือ การสำรวจจำนวนผู้สูงอายุอย่างสม่ำเสมอและเยี่ยมบ้านให้คำแนะนำเรื่องการดูแลสุขภาพ ได้รับความร่วมมือจากกลุ่มผู้สูงอายุเป็นอย่างดี

1.5.5 ด้านการดูแลผู้พิการ

กลุ่มตัวอย่างมีการปฏิบัติงาน ตามโครงการส่งเสริมอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านเชิงรุก ด้านการดูแลผู้พิการอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.80 (S.D.=0.78) เมื่อพิจารณา รายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยคือ การสำรวจจำนวนผู้พิการในเขตรับผิดชอบในเวลาตามที่กำหนดอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.85 (S.D.=0.82) การเยี่ยมบ้านและให้คำแนะนำการดูแลสุขภาพผู้พิการอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.83 (S.D.=1.00) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ การแนะนำหรืออำนวยความสะดวกในการไปจดทะเบียน/ออกหนังสือรับรองผู้พิการ อยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.70 (S.D.=1.00) ดังรายละเอียดในตารางที่ 20

ตารางที่ 20 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการแปลผลการปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านตามโครงการส่งเสริมอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านเชิงรุกในจังหวัดชัยภูมิ ด้านการดูแลผู้พิการ จำแนกรายข้อ (n=314)

ด้านการดูแลผู้พิการ	จำนวน ร้อยละ ระดับการปฏิบัติงาน					Mean	S.D.	การแปลผล
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด			
1.สำรวจจำนวนผู้พิการในเขตรับผิดชอบในเวลาตามที่กำหนด	75 (23.90)	131 (41.70)	96 (30.60)	12 (3.80)	0 (0.00)	3.85	0.82	มาก
2.มีการเยี่ยมบ้านและให้คำแนะนำการดูแลสุขภาพผู้พิการ	84 (26.80)	137 (43.60)	62 (19.70)	20 (6.40)	11 (3.50)	3.83	1.00	มาก
3.แนะนำหรืออำนวยความสะดวกในการไปจดทะเบียน/ออกหนังสือรับรองผู้พิการ	69 (22.00)	130 (41.40)	80 (25.50)	24 (7.60)	11 (3.50)	3.70	1.00	มาก
ภาพรวม						3.80	0.78	มาก

จากการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก กลุ่มตัวอย่างได้ให้ข้อมูลเพิ่มเติม คือ การสำรวจจำนวนผู้พิการ, การอำนวยความสะดวกในการไปจดทะเบียนได้รับความร่วมมือจากญาติผู้พิการเป็นอย่างดี

1.5.6 ด้านอื่นๆ

1.5.6.1 อุบัติเหตุในชุมชน

กลุ่มตัวอย่างมีการปฏิบัติงาน ตามโครงการส่งเสริมอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านเชิงรุก ด้านการป้องกันอุบัติเหตุในชุมชน อยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.59 (S.D.=0.76) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยคือ การดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาอุบัติเหตุต่างๆในชุมชน อยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.75 (S.D.=1.00) การมีส่วนร่วมดำเนินการประชาสัมพันธ์ห้ามจำหน่ายสุราให้แก่เด็กอายุต่ำกว่า 18 ปีอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.68 (S.D.=0.90) การมีส่วนร่วมให้บริการประชาชน ในจุดตรวจบริเวณถนนสายต่างๆในชุมชนอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.50 (S.D.=0.91) และการมีส่วนร่วมในการจัดให้มีกิจกรรมรณรงค์ป้องกันอุบัติเหตุในหมู่บ้านอยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ย 3.44 (S.D.=0.97) ดังรายละเอียดในตารางที่ 21

ตารางที่ 21 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการแปลผลการปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านตามโครงการส่งเสริมอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านเชิงรุกในจังหวัดชัยภูมิ ด้านการป้องกันอุบัติเหตุในชุมชน จำแนกรายข้อ (n=314)

ด้านการป้องกันอุบัติเหตุในชุมชน	จำนวน ร้อยละ ระดับการปฏิบัติงาน					Mean	S.D.	การแปลผล
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด			
1.ดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาอุบัติเหตุต่างๆในชุมชน	78 (24.80)	121 (38.50)	84 (26.80)	21 (6.70)	10 (3.20)	3.75	1.00	มาก
2.มีส่วนร่วมให้บริการประชาชนในจุดตรวจบริเวณถนนสายต่างๆในชุมชน	46 (14.60)	106 (33.80)	132 (42.00)	22 (7.00)	8 (2.50)	3.50	0.91	มาก
3.มีส่วนร่วมในการจัดให้มีกิจกรรมรณรงค์ป้องกันอุบัติเหตุในหมู่บ้าน	46 (14.60)	106 (33.80)	111 (35.40)	45 (14.30)	6 (1.90)	3.44	0.97	ปานกลาง
4.ดำเนินการหรือมีส่วนร่วมประชาสัมพันธ์ห้ามจำหน่ายสุราให้แก่เด็กอายุต่ำกว่า 18 ปี	65 (20.70)	112 (35.70)	115 (36.60)	18 (5.70)	4 (1.30)	3.68	0.90	มาก
ภาพรวม						3.59	0.76	มาก

จากการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก กลุ่มตัวอย่างได้ให้ข้อมูลเพิ่มเติม คือ การมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมรณรงค์ป้องกันอุบัติเหตุในหมู่บ้านนั้น อสม.บางส่วนไม่ได้ร่วมกิจกรรมดังกล่าว เพราะไม่ได้ร่วมเป็นกรรมการหมู่บ้าน

1.5.6.2 การเฝ้าระวังและควบคุมวัณโรคโดยชุมชน

กลุ่มตัวอย่างมีการปฏิบัติงาน ตามโครงการส่งเสริมอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านเชิงรุก ด้านการเฝ้าระวังและควบคุมวัณโรค โดยชุมชนอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.72 (S.D.=0.71) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยคือ การร่วมทำแผนชุมชนในการเฝ้าระวังและควบคุมวัณโรคร่วมกับเครือข่ายอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.80 (S.D.=0.88) การรณรงค์ให้ความรู้ การเฝ้าระวังและควบคุมวัณโรคผ่านเวทีชาวบ้านอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.77 (S.D.=0.87) และการมีส่วนร่วมในการจัดรณรงค์ค้นหาผู้ป่วยวัณโรครายใหม่ในชุมชนอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.72 (S.D.=0.90) ดังรายละเอียดในตารางที่ 22

ตารางที่ 22 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการแปลผลการปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านตามโครงการส่งเสริมอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านเชิงรุกในจังหวัดชัยภูมิ ด้านการเฝ้าระวังและควบคุมวัณโรคโดยชุมชน จำแนกรายข้อ (n=314)

ด้านการเฝ้าระวังและควบคุมวัณโรคโดยชุมชน	จำนวน ร้อยละ ระดับการปฏิบัติงาน					Mean	S.D.	การแปลผล
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด			
1.มีส่วนร่วมในการจัดรณรงค์ค้นหาผู้ป่วยวัณโรครายใหม่ในชุมชน	63 (20.10)	130 (41.40)	97 (30.90)	19 (6.10)	5 (1.60)	3.72	0.90	มาก
2.ร่วมทำแผนชุมชนในการเฝ้าระวังและควบคุมวัณโรคร่วมกับเครือข่าย	68 (21.70)	141 (44.90)	85 (27.10)	15 (4.80)	5 (1.60)	3.80	0.88	มาก
3.จัดรณรงค์ให้ความรู้การเฝ้าระวังและควบคุมวัณโรคผ่านเวทีชาวบ้าน	66 (21.00)	133 (42.40)	96 (30.60)	16 (5.10)	3 (1.00)	3.77	0.87	มาก
ภาพรวม						3.72	0.71	มาก

จากการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก กลุ่มตัวอย่างได้ให้ข้อมูลเพิ่มเติมคือ การจัดให้มีการรณรงค์ค้นหาผู้ป่วยวัณโรครายใหม่ในชุมชนนั้น เป็นการปฏิบัติงานร่วมกับเจ้าหน้าที่สาธารณสุข

1.5.6.3 การลดภาวะโลกร้อน

กลุ่มตัวอย่างมีการปฏิบัติงาน ตามโครงการส่งเสริมอาสาสมัคร
สาธารณสุขประจำหมู่บ้านเชิงรุก ด้านการลดภาวะโลกร้อน อยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.65
(S.D.=0.78) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยคือ การมีส่วนร่วมจัดทำแผน
ชุมชนหรือกิจกรรมเฝ้าระวัง ป้องกันและลดภาวะโลกร้อนอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.83
(S.D.=0.84) และการมีส่วนร่วมรณรงค์ลดภาวะโลกร้อน อยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ย 3.48
(S.D.=0.95) ดังรายละเอียดในตารางที่ 23

ตารางที่ 23 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการแปลผลการปฏิบัติงานของ
อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านตามโครงการส่งเสริมอาสาสมัครสาธารณสุข
ประจำหมู่บ้านเชิงรุกในจังหวัดชัยภูมิ ด้านการลดภาวะโลกร้อน จำแนกรายข้อ
(n=314)

ด้านการลดภาวะ โลกร้อน	จำนวน ร้อยละ ระดับการปฏิบัติงาน					Mean	S.D.	การแปล ผล
	มากที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด			
1.มีส่วนร่วม รณรงค์ลด ภาวะโลกร้อน	46 (14.60)	109 (34.70)	119 (37.90)	31 (9.90)	9 (2.90)	3.48	0.95	ปานกลาง
2.มีส่วนร่วมการ จัดทำแผน ชุมชนหรือ กิจกรรมเฝ้าระวัง ป้องกันและลด ภาวะโลกร้อน	73 (23.20)	129 (41.10)	100 (31.80)	10 (3.20)	2 (0.60)	3.83	0.84	มาก
ภาพรวม						3.65	0.78	มาก

จากการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก กลุ่มตัวอย่างได้ให้ข้อมูลเพิ่มเติม คือ ในการปฏิบัติงานตาม
กิจกรรมดังกล่าวเป็นการร่วมปฏิบัติงานกับกรรมการหมู่บ้านหรือ อบต. ในบางกิจกรรมเท่านั้น เช่น
ร่วมปลูกต้นไม้

1.5.6.4 การเฝ้าระวังยาเสพติดในชุมชน

กลุ่มตัวอย่างมีการปฏิบัติงาน ตามโครงการส่งเสริมอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านเชิงรุก ด้านการเฝ้าระวังยาเสพติดในชุมชนอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.66 (S.D.=0.76) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยคือ การจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ สื่อสารข้อมูลการเฝ้าระวังยาเสพติดในชุมชนอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.91 (S.D.=0.80) ร่วมกับชุมชนจัดกิจกรรมรณรงค์เฝ้าระวังยาเสพติดในชุมชนอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.70 (S.D.=0.80) ร่วมกับชุมชนสร้างกลวิธีที่เหมาะสมกับชุมชนในการเฝ้าระวังป้องกันยาเสพติดในชุมชนอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.57 (S.D.=0.96) และการมีส่วนร่วมในการใช้มาตรการทางสังคมในการป้องกันยาเสพติด/การแนะนำผู้ป่วยไปรับการบำบัด อยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ย 3.48 (S.D.=0.86) ดังรายละเอียดในตารางที่ 24

ตารางที่ 24 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการแปลผลการปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านตามโครงการส่งเสริมอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านเชิงรุกในจังหวัดชัยภูมิ ด้านการเฝ้าระวังยาเสพติดในชุมชน จำแนกรายข้อ (n=314)

ด้านการเฝ้าระวังยาเสพติดในชุมชน	จำนวน ร้อยละ ระดับการปฏิบัติงาน					Mean	S.D.	การแปลผล
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด			
1.ร่วมกับชุมชนจัดกิจกรรมรณรงค์เฝ้าระวังยาเสพติดในชุมชน	54 (17.20)	125 (39.80)	123 (39.20)	11 (3.50)	1 (0.30)	3.48	0.95	ปานกลาง
2.จัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้สื่อสารข้อมูล การเฝ้าระวังยาเสพติดในชุมชน	87 (27.70)	130 (41.40)	83 (26.40)	12 (3.80)	2 (0.60)	3.83	0.84	มาก
3.มีส่วนร่วมในการใช้มาตรการทางสังคมในการป้องกันยาเสพติด/การแนะนำผู้ป่วยไปรับการบำบัด	54 (17.20)	103 (32.80)	102 (32.50)	47 (15.00)	8 (2.50)	3.83	0.84	มาก
4.ร่วมกับชุมชนสร้างกลวิธีที่เหมาะสมกับชุมชนในการเฝ้าระวังป้องกันยาเสพติดในชุมชน	54 (17.20)	120 (38.20)	100 (31.80)	33 (10.50)	7 (2.20)	3.83	0.84	มาก
ภาพรวม						3.66	0.76	มาก

จากการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก กลุ่มตัวอย่างได้ให้ข้อมูลเพิ่มเติมคือ การปฏิบัติงานในกิจกรรมณรงค์เฝ้าระวังยาเสพติดในชุมชน เป็นการปฏิบัติงานร่วมกับผู้ใหญ่บ้านหรือ นายอำเภอ

1.5.6.5 ลดภาวะโรคหัวใจ

กลุ่มตัวอย่างมีการปฏิบัติงาน ตามโครงการส่งเสริมอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านเชิงรุก ด้านการลดภาวะโรคหัวใจ อยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.65 (S.D.=0.75) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยคือ ร่วมสำรวจและคัดกรองกลุ่มเสี่ยงโรคหัวใจอยู่เสมอ อยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.76 (S.D.=0.93) การมีส่วนร่วมในการจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ สื่อสารข้อมูลการเฝ้าระวังและป้องกันโรคหัวใจอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.71 (S.D.=0.88) ร่วมกับชุมชนจัดกิจกรรมออกกำลังกายเพื่อต่อต้านโรคหัวใจ อยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.64 (S.D.=0.89) และร่วมกับชุมชนกำหนดมาตรการทางสังคมตามความคิดริเริ่มของ อสม.ในการป้องกันและควบคุมโรคหัวใจอยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ย 3.48 (S.D.=0.92) ดังรายละเอียดในตารางที่ 25

ตารางที่ 25 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการแปลผลการปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านตามโครงการส่งเสริมอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านเชิงรุกในจังหวัดชัยภูมิ ด้านการลดภาวะโรคหัวใจ จำแนกรายข้อ (n=314)

ด้านการลดภาวะโรคหัวใจ	จำนวน ร้อยละ ระดับการปฏิบัติงาน					Mean	S.D.	การแปลผล
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด			
1.ร่วมสำรวจและคัดกรองกลุ่มเสี่ยงโรคหัวใจอยู่เสมอ	75 (23.90)	118 (37.60)	95 (30.30)	23 (7.30)	3 (1.00)	3.76	0.93	มาก
2.ดำเนินการร่วมกับชุมชนจัดกิจกรรมออกกำลังกายเพื่อต่อต้านโรคหัวใจ	58 (18.50)	115 (36.60)	117 (37.30)	20 (6.40)	4 (1.30)	3.64	0.89	มาก
3.มีส่วนร่วมในการจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ สื่อสารข้อมูลการเฝ้าระวังและป้องกันโรคหัวใจ	65 (20.70)	118 (37.60)	109 (34.70)	20 (6.40)	2 (0.60)	3.71	0.88	มาก
4.มีส่วนร่วมร่วมกับชุมชนในการกำหนดมาตรการทางสังคมตามความคิดริเริ่มของ อสม.และชุมชนในการป้องกันและควบคุมโรคหัวใจ	48 (15.30)	98 (31.20)	129 (41.10)	35 (11.10)	4 (1.30)	3.48	0.92	ปานกลาง
ภาพรวม						3.65	0.75	มาก

จากการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก กลุ่มตัวอย่างได้ให้ข้อมูลเพิ่มเติมคือ หน่วยงานสาธารณสุขทุกระดับควรส่งเสริมให้มีกิจกรรมออกกำลังกายเพื่อต่อต้านโรคหัวใจ และประสานงานกับส่วนท้องถิ่นให้มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมการออกกำลังกาย

1.6 แรงจูงใจที่มีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน

จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ตามโครงการส่งเสริมอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านเชิงรุกจังหวัดชัยภูมิ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ได้แก่ แรงจูงใจ ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

คุณลักษณะส่วนบุคคล พบว่า เพศ อายุ รายได้ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษาและระยะเวลาในการเป็นอาสาสมัครสาธารณสุข ไม่มีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ตามโครงการส่งเสริมอาสาสมัครสาธารณสุขเชิงรุก จังหวัดชัยภูมิ

ผลการศึกษาแรงจูงใจที่มีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ตามโครงการส่งเสริมอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านเชิงรุกจังหวัดชัยภูมิ พบว่า ภาพรวมของแรงจูงใจ มีความสัมพันธ์ระดับสูงทางบวกกับการปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านตามโครงการส่งเสริมอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านเชิงรุกจังหวัดชัยภูมิ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r=0.718$, $p\text{-value}<0.001$) เมื่อพิจารณาแรงจูงใจรายด้านพบว่า ปัจจัยจูงใจด้านความสำเร็จของงาน มีความสัมพันธ์ระดับปานกลางทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r=0.450$, $p\text{-value}<0.001$) ด้านการยอมรับนับถือ-ยกย่อง มีความสัมพันธ์ระดับปานกลางทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ($r=0.529$, $p\text{-value}<0.001$) ด้านลักษณะของงาน มีความสัมพันธ์ระดับปานกลางทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ($r=0.558$, $p\text{-value}<0.001$) และด้านความรับผิดชอบ มีความสัมพันธ์ระดับปานกลางทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r=0.511$, $p\text{-value}<0.001$) ส่วนปัจจัยจูงใจด้านค่าตอบแทน(ค่าป่วยการ)มีความสัมพันธ์ระดับต่ำทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r=0.174$, $p\text{-value}=0.002$) ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลมีความสัมพันธ์ระดับปานกลางทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r=0.496$, $p\text{-value}<0.001$) ด้านนโยบายและการบริหารมีความสัมพันธ์ระดับปานกลางทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r=0.706$, $p\text{-value}<0.001$) ด้านสภาพการปฏิบัติงานมีความสัมพันธ์ระดับปานกลางทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r=0.481$, $p\text{-value}<0.001$) ด้านความมั่นคงในการปฏิบัติงานมีความสัมพันธ์ระดับปานกลางทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r=0.521$, $p\text{-value}<0.001$) และด้านชีวิตความเป็นอยู่ส่วนตัวมีความสัมพันธ์ระดับปานกลางทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r=0.613$, $p\text{-value}<0.001$) ดังรายละเอียดในตารางที่ 26

ตารางที่ 26 สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สันระหว่างตัวแปรอิสระกับการปฏิบัติงานของ
อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านตามโครงการส่งเสริมอาสาสมัครสาธารณสุข
ประจำหมู่บ้านเชิงรุก จังหวัดชัยภูมิ

แรงจูงใจ	การปฏิบัติงาน		
	สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ของเพียร์สัน(r)	p-value	ระดับความ สัมพันธ์
คุณลักษณะส่วนบุคคล			
1. เพศ	-0.044	0.434	ไม่มีความสัมพันธ์
2. อายุ	0.057	0.314	ไม่มีความสัมพันธ์
3. รายได้	0.021	0.706	ไม่มีความสัมพันธ์
4. สถานภาพสมรส	-0.060	0.291	ไม่มีความสัมพันธ์
5. ระดับการศึกษา	-0.033	0.566	ไม่มีความสัมพันธ์
6. ระยะเวลาในการเป็น อสม.	0.110	0.051	ไม่มีความสัมพันธ์
ปัจจัยจูงใจ			
1. ด้านความสำเร็จของงาน	0.450**	<0.001	ปานกลาง
2. ด้านการยอมรับนับถือ-ยกย่อง	0.529**	<0.001	ปานกลาง
3. ด้านลักษณะของงาน	0.558**	<0.001	ปานกลาง
4. ด้านความรับผิดชอบ	0.511**	<0.001	ปานกลาง
ปัจจัยค้ำจุน			
5. ด้านค่าตอบแทน(ค่าป่วยการ)	0.174	0.002	ต่ำ
6. ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล	0.496**	<.001	ปานกลาง
7. ด้านนโยบายและการบริหาร	0.706**	<.001	ปานกลาง
8. ด้านสภาพการปฏิบัติงาน	0.481**	<.001	ปานกลาง
9. ความมั่นคงในการปฏิบัติงาน	0.521**	<.001	ปานกลาง
10. ด้านชีวิตความเป็นอยู่ส่วนตัว	0.613**	<.001	ปานกลาง

** ค่าระดับนัยสำคัญน้อยกว่า 0.001

1.7 แรงจูงใจที่มีผลต่อการปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน

ในการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มตัวแปรอิสระซึ่งมีหลายตัวกับตัวแปรตามหนึ่งตัวนั้น ผู้วิจัยใช้การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis) ซึ่งผลการวิเคราะห์ทำให้ทราบว่าตัวแปรอิสระตัวใดบ้างที่มีอิทธิพลต่อตัวแปรตาม สำหรับการวิเคราะห์ความสัมพันธ์หลายตัวแปรโดยใช้การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอนนั้น มีข้อจำกัดในการใช้ข้อมูลเข้ามาวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ในสมการถดถอย กล่าวคือ ข้อมูลที่นำมาวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ในสมการถดถอยนั้น จะต้องไม่มีความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระสูงมากเกือบจะเป็นเมตริกซ์เดี่ยว (Singular Matrix) ซึ่งผู้วิจัยได้ทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระแต่ละคู่ โดยใช้เมตริกความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร เพื่อหลีกเลี่ยงปัญหาตัวแปรอิสระที่มีความสัมพันธ์ระหว่างกันสูงมาก (Multicollinearity) คือใกล้ 1 จนเกินไปหรือมีค่าตั้งแต่ 0.85 ขึ้นไป จะทำให้เกิดปัญหา Multicollinearity ได้ซึ่งหากค่าความสัมพันธ์สูงจะทำให้คุณค่าในการพยากรณ์สมการถดถอยลง (สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์, 2540) วิธีการแก้ไขปัญหาคือคัดเลือกตัวแปรที่สนใจตัวใดตัวหนึ่งเท่านั้นเข้าในสมการหรือทำการรวมตัวแปร แต่เนื่องจากผู้วิจัยใช้วิธีการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน ซึ่งวิธีการดังกล่าวมีหลักเกณฑ์ว่าจะนำตัวแปรอิสระเข้าสมการถดถอยครั้งละ 1 ตัวแปร ถ้าตัวแปรอิสระที่นำเข้ามีความสัมพันธ์กับตัวแปรอิสระที่มีอยู่แล้วในสมการถดถอย วิธีการแบบขั้นตอน (Stepwise) จะตัดตัวแปรอิสระที่สัมพันธ์กันตัวใดตัวหนึ่งออกจากสมการถดถอยเอง (กัลยา วานิชย์บัญชา, 2546) และในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ตรวจสอบข้อตกลงเบื้องต้นในกรณีที่ใช้สถิติวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติ Regression Analysis (กัลยา วานิชย์บัญชา, 2546 และสุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์, 2540) ดังนี้คือ (1) ค่าคลาดเคลื่อน (e) มีการแจกแจงแบบปกติ ทดสอบโดย Kolmogorov-Smirnov และใช้ Histogram ของค่าคลาดเคลื่อนพบว่าค่าความคลาดเคลื่อน (e) มีการแจกแจงปกติ (2) ค่าเฉลี่ยของค่าคลาดเคลื่อน (e) เท่ากับ 0 ทดสอบโดยใช้สถิติ t-test พบว่าค่าเฉลี่ยของค่าคลาดเคลื่อน (e) เท่ากับ 0 (3) แต่ละค่าของ x ความแปรปรวนของค่าคลาดเคลื่อน (e) มีค่าคงที่ ทดสอบโดยการทำ Scatter plot พบว่าการกระจายของค่าคลาดเคลื่อนอยู่ในลักษณะปกติและ (4) ค่าคลาดเคลื่อน (e) ต้องเป็นอิสระต่อกันทดสอบโดยค่า Durbin-Watson พบว่ามีค่า 1.886 แสดงว่าค่าคลาดเคลื่อนเป็นอิสระต่อกัน หลังจากนั้นวิเคราะห์หาค่าความสัมพันธ์ของตัวแปร พบว่าไม่มีตัวแปรอิสระที่มีความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระด้วยกันสูงเกินข้อจำกัด จึงสามารถนำข้อมูลไปใช้ในการวิเคราะห์สมการถดถอยได้ การศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดตัวแปร ดังนี้

ตัวแปรอิสระ คือ แรงจูงใจ ประกอบด้วยปัจจัยจูงใจ ได้แก่ ด้านความสำเร็จของงาน ด้านการยอมรับนับถือ-ยกย่อง ด้านลักษณะของงานและด้านความรับผิดชอบ ปัจจัยจูงใจ ได้แก่

ด้านค่าตอบแทน(ค่าป่วยการ) ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ด้านนโยบายและการบริหาร ด้านสภาพการปฏิบัติงาน ด้านความมั่นคงในการปฏิบัติงานและด้านชีวิตความเป็นอยู่ส่วนตัว

ตัวแปรตาม ได้แก่ การปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านตามโครงการส่งเสริมอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านเชิงรุกจังหวัดชัยภูมิ

ผู้วิจัยคัดเลือกเฉพาะตัวแปรอิสระที่มีนัยสำคัญทางสถิติมาอธิบายตัวแปรตามโดยการเพิ่มตัวแปรเป็นขั้นๆ ทีละตัว เรียกว่า Stepwise

ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านตามโครงการส่งเสริมอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านเชิงรุก จังหวัดชัยภูมิ คือ ปัจจัยค่าจ้างด้านนโยบายและการบริหาร ($p\text{-value}<0.001$) ด้านชีวิตความเป็นอยู่ส่วนตัว ($p\text{-value}<0.001$) ปัจจัยจูงใจ ด้านการยอมรับนับถือ-ยกย่อง ($p\text{-value}=0.001$) และด้านลักษณะของงาน ($p\text{-value}=0.03$) โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และมีการคัดเลือกตัวแปรอิสระในแต่ละขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ตัวแปรอิสระที่ถูกคัดเลือกเข้ามาในสมการ คือ ปัจจัยค่าจ้างด้านนโยบายและการบริหาร มีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยในรูปคะแนนดิบ (B)=0.451 อธิบายได้ว่า เมื่อคะแนนของตัวแปรปัจจัยด้านนโยบายและการบริหาร เพิ่มขึ้น 1 หน่วย ทำให้การปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านตามโครงการส่งเสริมอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านเชิงรุกจังหวัดชัยภูมิ เพิ่มขึ้น 0.451 หน่วย เมื่อควบคุมตัวแปรอิสระอื่นๆ ให้คงที่แล้วและมีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยในรูปคะแนนมาตรฐาน ($Beta$)=0.398 เมื่อคะแนนของตัวแปรปัจจัยด้านนโยบายและการบริหาร เพิ่มขึ้น 1 หน่วยในรูปคะแนนมาตรฐาน จะทำให้การปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านตามโครงการส่งเสริมอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านเชิงรุกจังหวัดชัยภูมิ เพิ่มขึ้น 0.398 หน่วยในรูปคะแนนมาตรฐาน ซึ่งสามารถพยากรณ์การปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านตามโครงการส่งเสริมอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านเชิงรุก จังหวัดชัยภูมิ ได้ร้อยละ 55.5

ขั้นตอนที่ 2 ตัวแปรอิสระที่ถูกคัดเลือกเข้ามาในสมการ คือ ปัจจัยค่าจ้างด้านชีวิตความเป็นอยู่ส่วนตัว มีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยในรูปคะแนนดิบ (B)=0.264 อธิบายได้ว่า เมื่อคะแนนของตัวแปรด้านชีวิตความเป็นอยู่ส่วนตัว เพิ่มขึ้น 1 หน่วย ทำให้การปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านตามโครงการส่งเสริมอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านเชิงรุกจังหวัดชัยภูมิ เพิ่มขึ้น 0.264 หน่วย เมื่อควบคุมตัวแปรอิสระอื่นๆ ให้คงที่แล้ว และมีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยในรูปคะแนนมาตรฐาน ($Beta$)=0.276 เมื่อคะแนนของตัวแปรปัจจัยด้านชีวิตความเป็นอยู่ส่วนตัว เพิ่มขึ้น 1 หน่วย ในรูปคะแนนมาตรฐาน จะทำให้การปฏิบัติงานของอาสาสมัคร

สาธารณสุขประจำหมู่บ้านตามโครงการส่งเสริมอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านเชิงรุก จังหวัดชัยภูมิ เพิ่มขึ้น 0.276 หน่วย ในรูปคะแนนมาตรฐาน ซึ่งสามารถพยากรณ์การปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านตามโครงการส่งเสริมอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านเชิงรุก จังหวัดชัยภูมิ ได้ร้อยละ 57.4

ขั้นตอนที่ 3 ตัวแปรอิสระที่ถูกคัดเลือกเข้ามาในสมการ คือ ปัจจัยจูงใจด้านการยอมรับนับถือ-ยกย่อง มีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยในรูปคะแนนดิบ (B)=0.160 อธิบายได้ว่า เมื่อคะแนนของตัวแปรด้านการยอมรับนับถือ-ยกย่องเพิ่มขึ้น 1 หน่วย ทำให้การปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านตามโครงการส่งเสริมอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านเชิงรุก จังหวัดชัยภูมิ เพิ่มขึ้น 0.160 หน่วย เมื่อควบคุมตัวแปรอิสระอื่นๆให้คงที่แล้วและมีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยในรูปคะแนนมาตรฐาน (Beta)=0.155 เมื่อคะแนนของตัวแปรปัจจัยด้านด้านการยอมรับนับถือ-ยกย่องเพิ่มขึ้น 1 หน่วยในรูปคะแนนมาตรฐาน จะทำให้การปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านตามโครงการส่งเสริมอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านเชิงรุก จังหวัดชัยภูมิ เพิ่มขึ้น 0.155 หน่วย ในรูปคะแนนมาตรฐาน ซึ่งสามารถพยากรณ์การปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านตามโครงการส่งเสริมอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านเชิงรุก จังหวัดชัยภูมิ ได้ร้อยละ 58.5

ขั้นตอนที่ 4 ตัวแปรอิสระที่ถูกคัดเลือกเข้ามาในสมการ คือ ปัจจัยจูงใจด้านลักษณะของงาน มีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยในรูปคะแนนดิบ (B)=0.125 อธิบายได้ว่า เมื่อคะแนนของตัวแปรด้านลักษณะของงานเพิ่มขึ้น 1 หน่วย ทำให้การปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านตามโครงการส่งเสริมอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านเชิงรุกจังหวัดชัยภูมิ เพิ่มขึ้น 0.125 หน่วย เมื่อควบคุมตัวแปรอิสระอื่นๆให้คงที่แล้วและมีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยในรูปคะแนนมาตรฐาน (Beta)=0.106 เมื่อคะแนนของตัวแปรปัจจัยด้านลักษณะของงานเพิ่มขึ้น 1 หน่วยในรูปคะแนนมาตรฐาน จะทำให้การปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านตามโครงการส่งเสริมอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านเชิงรุกจังหวัดชัยภูมิ เพิ่มขึ้น 0.106 หน่วยในรูปคะแนนมาตรฐาน ซึ่งสามารถพยากรณ์การปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านตามโครงการส่งเสริมอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านเชิงรุก จังหวัดชัยภูมิ ได้ร้อยละ 59.1 ดังรายละเอียดในตารางที่ 27

ตารางที่ 27 ค่าสถิติการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอนของการปฏิบัติงานของอาสาสมัคร
 สาธารณสุขประจำหมู่บ้านตามโครงการส่งเสริมอาสาสมัครสาธารณสุขประจำ
 หมู่บ้านเชิงรุก จังหวัดชัยภูมิ

ตัวแปร	B	Beta	t	P-value	R	R ²
1. ด้านนโยบายและการบริหาร	0.451	0.398	7.638	<0.001	0.745	0.555
2. ด้านความเป็นอยู่ส่วนตัว	0.264	0.276	5.922	<0.001	0.758	0.574
3. ด้านการยอมรับนับถือ-ยกย่อง	0.160	0.155	3.335	0.001	0.765	0.585
4. ด้านลักษณะของงาน	0.125	0.106	2.185	0.030	0.769	0.591

ค่าคงที่ = -0.148, F = 111.832, P-value <0.001

จากผลการศึกษาตารางที่ 27 ได้สมการถดถอยพหุคูณเชิงเส้นตรงซึ่งเป็นสมการทำนายใน
 รูปคะแนนดิบ ดังนี้

$$Y = a + b_1x_1 + b_2x_2 + b_3x_3 + b_4x_4$$

เมื่อ Y = การปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านตามโครงการส่งเสริม
 อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านเชิงรุก จังหวัดชัยภูมิ

a = ค่าคงที่

b_1 = สัมประสิทธิ์การถดถอยในรูปคะแนนดิบของตัวแปรอิสระตัวที่ 1

x_1 = ตัวแปรอิสระตัวที่ 1 คือ ปัจจัยด้านนโยบายและการบริหาร

b_2 = สัมประสิทธิ์การถดถอยในรูปคะแนนดิบของตัวแปรอิสระตัวที่ 2

x_2 = ตัวแปรอิสระตัวที่ 2 คือ ด้านความเป็นอยู่ส่วนตัว

b_3 = สัมประสิทธิ์การถดถอยในรูปคะแนนดิบของตัวแปรอิสระตัวที่ 3

x_3 = ตัวแปรอิสระตัวที่ 3 คือ ด้านการยอมรับนับถือ-ยกย่อง

b_4 = สัมประสิทธิ์การถดถอยในรูปคะแนนดิบของตัวแปรอิสระตัวที่ 4

x_4 = ตัวแปรอิสระตัวที่ 4 คือ ด้านลักษณะของงาน

แทนค่าสมการได้ดังนี้

$Y = -0.148 + (0.451) (\text{ปัจจัยค่าจุนด้านนโยบายและการบริหาร}) + (0.264) (\text{ปัจจัยค่าจุนด้านความเป็นอยู่ส่วนตัว}) + (0.160) (\text{ปัจจัยจูงใจด้านการยอมรับนับถือ-ยกย่อง}) + (0.125) (\text{ปัจจัยจูงใจด้านลักษณะของงาน})$

ผลการวิเคราะห์พบว่า ตัวแปรอิสระที่มีผลต่อการปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านตามโครงการส่งเสริมอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านเชิงรุกจังหวัดชัยภูมิ และถูกเลือกเข้าสมการนั้นมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนตัวแปรอิสระที่ไม่ได้ถูกเลือกเข้าสมการเป็นตัวแปรที่มีนัยสำคัญทางสถิติมากกว่า 0.05 โดยตัวแปรที่ถูกเลือกเข้าในสมการเรียงลำดับดังนี้ ปัจจัยด้านนโยบายและการบริหาร ปัจจัยด้านความเป็นอยู่ส่วนตัว ปัจจัยด้านใจดีด้านการยอมรับนับถือ-ยกย่องและปัจจัยด้านลักษณะของงาน ($p\text{-value}<0.001$, $p\text{-value}<0.001$, $p\text{-value}=0.001$ และ $p\text{-value}=0.030$ ตามลำดับ) ดังนั้นจึงกล่าวได้ว่าตัวแปรอิสระทั้ง 4 ตัว สามารถพยากรณ์การปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านตามโครงการส่งเสริมอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านเชิงรุก จังหวัดชัยภูมิ ได้ร้อยละ 59.1

1.8 ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะ

ปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการแรงจูงใจที่มีผลต่อการปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ตามโครงการส่งเสริมอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านเชิงรุกจังหวัดชัยภูมิ โดยรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามปลายเปิด โดยกลุ่มตัวอย่างได้เสนอปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะทั้งหมด 180 ฉบับ จากแบบสอบถาม 314 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 57.32 โดยปัญหาอุปสรรค ของแรงจูงใจ ได้แก่ ปัจจัยด้านความสำเร็จของงาน จำนวน 48 ชุด ด้านลักษณะของงาน จำนวน 60 ชุด ด้านความรับผิดชอบ จำนวน 26 ชุด ปัจจัยด้านค่าตอบแทน (ค่าป่วยการ) จำนวน 150 ชุด ด้านสภาพการปฏิบัติงาน จำนวน 150 ชุด ด้านชีวิตความเป็นอยู่ส่วนตัว จำนวน 24 ชุด และปัญหาอุปสรรค การปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านตามโครงการส่งเสริมอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านเชิงรุกจังหวัดชัยภูมิ ได้แก่ การดูแลหญิงตั้งครรภ์ จำนวน 20 ชุด การดูแลหญิงหลังคลอด จำนวน 22 ชุด การดูแลเด็กแรกเกิดถึง 6 ปี จำนวน 24 ชุด การดูแลผู้สูงอายุ จำนวน 20 ชุด การดูแลผู้พิการ จำนวน 26 ชุด การป้องกันอุบัติเหตุในชุมชน จำนวน 60 ชุด การเฝ้าระวังและควบคุมโรคโดยชุมชน จำนวน 55 ชุด และการเฝ้าระวังยาเสพติดในชุมชน จำนวน 80 ชุด ตามลำดับ ดังรายละเอียดในตารางที่ 28

ตารางที่ 28 ร้อยละของปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะ ของแรงจูงใจที่มีผลต่อการปฏิบัติงาน ของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านตามโครงการส่งเสริมอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านเชิงรุก จังหวัดชัยภูมิ

แรงจูงใจ	ปัญหา อุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
	จำนวน	จำนวน
ปัจจัยจูงใจ		
ด้านความสำเร็จของงาน	48	38
ด้านลักษณะของงาน	60	30
ด้านความรับผิดชอบ	26	18
ปัจจัยค้ำจุน		
ด้านค่าตอบแทน(ค่าป่วยการ)	150	31
ด้านสภาพการปฏิบัติงาน	150	100
ด้านชีวิตความเป็นอยู่ส่วนตัว	24	20
การปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านตามโครงการส่งเสริมอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านเชิงรุก จังหวัดชัยภูมิ		
การดูแลหญิงตั้งครรภ์	20	18
การดูแลหญิงหลังคลอด	22	18
การดูแลเด็กแรกเกิดถึง 6 ปี	24	18
การดูแลผู้สูงอายุ	20	18
การดูแลผู้พิการ	26	20
การป้องกันอุบัติเหตุในชุมชน	60	36
การเฝ้าระวังและควบคุมวัณโรคโดยชุมชน	55	30
การเฝ้าระวังยาเสพติดในชุมชน	80	45

สำหรับรายละเอียดของปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะ ซึ่งรวบรวมจากแบบสอบถาม ปลายเปิดที่กลุ่มตัวอย่างได้ให้ข้อเสนอแนะไว้ มีดังนี้

ตารางที่ 28 ร้อยละของปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะ ของแรงจูงใจที่มีผลต่อการปฏิบัติงาน ของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ตาม โครงการส่งเสริมอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านเชิงรุกจังหวัดชัยภูมิ (ต่อ)

ปัญหาอุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
1. ปัจจัยจูงใจ 1.1 ด้านความสำเร็จของงาน 1) มี อสม. บางส่วนไม่ทำงานตามที่ได้มอบหมายให้ ทำให้เพื่อน อสม. ด้วยกันต้องรับผิดชอบแทน	1) ควรติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานของ อสม. โดยเจ้าหน้าที่สถานีอนามัยเป็นระยะๆ
1.2 ด้านลักษณะของงาน 1) ความขัดแย้งในการทำงานระหว่าง อสม. และ ผู้นำชุมชน ทำให้มีปัญหาในการทำงานร่วมกัน	1) ควรมีการประชุมร่วมกันระหว่าง อสม. และ ผู้นำชุมชนเพื่อวางแผนและกำหนดแนวทางทำงานร่วมกัน
1.3 ด้านความรับผิดชอบ 1) อสม. บางส่วน ต้องทำงานรับจ้างที่อื่นทำให้ขาดความต่อเนื่องในการทำงานบางเดือน	1) ควรมีการชี้แจงข้อตกลงเรื่องการทำงานตามโครงการฯ และค่าตอบแทนให้ชัดเจน
2. ปัจจัยค้ำจุน 2.1 ด้านค่าตอบแทน(ค่าป่วยการ) 1) ค่าป่วยการน้อยเกินไป ส่วนใหญ่อยากได้เพิ่มขึ้น 2) อสม. อยากให้จ่ายค่าป่วยการทุกเดือน	1) ควรจัดสรรงบประมาณให้สอดคล้องกับกิจกรรมแผนปฏิบัติงาน โครงการที่กำหนด 2) ควรมีการเบิกจ่ายงบประมาณทุกเดือน
2.2 ด้านสภาพการปฏิบัติงาน 1) เครื่องชั่งน้ำหนัก เครื่องวัดความดัน โลหิตมีไม่เพียงพอ 2) บางหมู่บ้าน อสม. มีน้อย	1) จัดหาเครื่องมือเพิ่มมากขึ้น 2) ตรวจสอบและจัดให้มี อสม. เพิ่มตามเกณฑ์ (อสม. 1 คน รับผิดชอบ 10-15 หลังคาเรือน)
2.3 ด้านชีวิตความเป็นอยู่ส่วนตัว 1) อสม. ส่วนใหญ่อยากให้มีการจัดสวัสดิการให้กับครอบครัวด้วย	1) ควรมีการเสนอข้อคิดเห็นเสนอหน่วยงานอื่นขึ้นไปตามลำดับเพื่อพิจารณา
3. การปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ตามโครงการส่งเสริมอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านเชิงรุก 3.1 การดูแลหญิงตั้งครรภ์ 1) หญิงตั้งครรภ์ บางคนย้ายที่อยู่บ่อย	1) อสม. ควรมีการสำรวจข้อมูลเมื่อมีคนย้ายเข้าหมู่บ้าน

ตารางที่ 28 ร้อยละของปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะ ของแรงจูงใจที่มีผลต่อการปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ตามโครงการส่งเสริมอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านเชิงรุกจังหวัดชัยภูมิ (ต่อ)

ปัญหาอุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
3.การปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ตามโครงการส่งเสริมอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านเชิงรุก	.
3.1 การดูแลหญิงตั้งครรภ์	
1) หญิงตั้งครรภ์ บางคนย้ายที่อยู่บ่อย	1) อสม.ควรมีการสำรวจข้อมูลเมื่อมีคนย้ายเข้าหมู่บ้าน
3.2 การดูแลหญิงหลังคลอด	
1) .กินนมแม่อย่างเดียวอย่างน้อย 6 เดือนยังปฏิบัติได้ยากเพราะแม่ต้องทำงานนอกบ้าน	1) ควรให้คำแนะนำหญิงหลังคลอดเลี้ยงลูกด้วยนมแม่อย่างน้อย 6 เดือนอย่างต่อเนื่อง โดย อสม.ร่วมกับเจ้าหน้าที่สาธารณสุข
3.3 การดูแลเด็กแรกเกิดถึง 6 ปี	
1) การส่งเสริมการเล่นิทานให้เด็กฟังยังมีจำนวนน้อยเพราะยังไม่เห็นความสำคัญ	1) ควรมีการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเล่นิทานในชุมชน
3.4 การดูแลผู้สูงอายุ	
1) การจัดกิจกรรมส่งเสริมสนับสนุนผู้สูงอายุในชุมชนยังมีจำนวนน้อย	1) ควรจัดกิจกรรมผู้สูงอายุให้ครอบคลุมและต่อเนื่อง
3.5 การดูแลผู้พิการ	
1) การเยี่ยมบ้านและให้คำแนะนำผู้พิการไม่ต่อเนื่อง	1) ควรมีการติดตามเยี่ยมอย่างต่อเนื่อง
3.6 การป้องกันอุบัติเหตุในชุมชน	
1) การมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาอุบัติเหตุในชุมชนยังเป็นเรื่องเฉพาะกลุ่มผู้นำและ อสม.บางคนที่ร่วมเป็นกรรมการหมู่บ้าน	1) ควรส่งเสริมการมีส่วนร่วมในกลุ่ม อสม.ทั้งหมด
3.7การเฝ้าระวังและควบคุมวัณโรคโดยชุมชน	
1) มีการรณรงค์เพื่อค้นหาผู้ป่วยวัณโรคน้อยและไม่ต่อเนื่อง	1) ควรประชาสัมพันธ์ ส่งเสริมการค้นหาผู้ป่วยวัณโรคมามากขึ้นและต่อเนื่อง
3.8 การเฝ้าระวังยาเสพติดในชุมชน	
1) การใช้มาตรการทางสังคมในการป้องกันยาเสพติดไม่ต่อเนื่อง	1) ควรส่งเสริมให้มีส่วนร่วมจากทุกฝ่ายร่วมกันป้องกันยาเสพติดในชุมชน

1.9 การสัมภาษณ์เชิงลึกในการปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน

จากการสัมภาษณ์เชิงลึก ผู้วิจัยได้พบประเด็นที่มีผลต่อการปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านตามโครงการส่งเสริมอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านเชิงรุก จังหวัดชัยภูมิ ประกอบด้วย 4 ด้าน ดังนี้ คือ ปัจจัยด้านนโยบายและการบริหาร ปัจจัยด้านจิตชีวิตความเป็นอยู่ส่วนตัว ปัจจัยด้านจิตชีวิตความเป็นอยู่ส่วนตัว ปัจจัยด้านจิตชีวิตความเป็นอยู่ส่วนตัว ปัจจัยด้านลักษณะของงาน ซึ่งสรุปได้ดังนี้

1) ปัจจัยด้านนโยบายและการบริหาร จากการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก กลุ่มบุคคลที่ให้สัมภาษณ์เชิงลึก ได้ให้ข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับ ปัจจัยด้านนโยบายและการบริหาร ที่มีผลต่อการปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านตามโครงการส่งเสริมอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านเชิงรุกจังหวัดชัยภูมิ ให้ประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ คือ “นโยบายการดำเนินงานของกระทรวงสาธารณสุขสามารถนำไปใช้ในการปฏิบัติงานได้จริง พร้อมทั้งควรมีการมอบหมายงานและประสานงานอย่างเหมาะสมกับความรู้ความสามารถ และปริมาณงานที่รับผิดชอบ ซึ่ง อสม.พร้อมที่จะปฏิบัติงานตามนโยบายของกระทรวงสาธารณสุขร่วมกับเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในพื้นที่” สำหรับปัญหาอุปสรรค คือ “หัวหน้าสถานีอนามัยหรือเจ้าหน้าที่สาธารณสุขควรชี้แจงนโยบายและติดตามประเมินผลการดำเนินงานของ อสม.อย่างต่อเนื่อง”

2) ปัจจัยด้านจิตชีวิตความเป็นอยู่ส่วนตัว จากการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก กลุ่มบุคคลที่ให้สัมภาษณ์เชิงลึก ได้ให้ข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับปัจจัยด้านจิตชีวิตความเป็นอยู่ส่วนตัว ที่มีผลต่อการปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านตามโครงการส่งเสริมอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านเชิงรุกจังหวัดชัยภูมิ คือ “ครอบครัวมีส่วนสนับสนุนให้ อสม.สามารถปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่และพัฒนาตนเองได้อย่างเหมาะสม โดยการยอมรับและส่งเสริมการทำหน้าที่เป็น อสม.ของบุคคลในครอบครัวว่ามีประโยชน์ต่อชุมชน”

3) ปัจจัยด้านจิตชีวิตความเป็นอยู่ส่วนตัว จากการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก กลุ่มบุคคลที่ให้สัมภาษณ์เชิงลึก ได้ให้ข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับปัจจัยด้านจิตชีวิตความเป็นอยู่ส่วนตัว ที่มีผลต่อการปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านตามโครงการส่งเสริมอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านเชิงรุกจังหวัดชัยภูมิ คือ “การได้รับการยอมรับทั้งจาก อสม.ด้วยกันและจากชุมชนเพราะการปฏิบัติงานตามโครงการฯ เป็นการดูแลกลุ่มเป้าหมายในชุมชนตนเอง ครอบครัวและชุมชนจึงยอมรับและชื่นชม ส่งผลให้การปฏิบัติงานของ อสม.ตามโครงการส่งเสริมอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านเชิงรุก จังหวัดชัยภูมิ ได้รับการยอมรับนับถือ”

4) ปัจจัยด้านลักษณะของงานจากการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก กลุ่มบุคคลที่ให้สัมภาษณ์เชิงลึก ได้ให้ข้อมูลเพิ่มเติม เกี่ยวกับปัจจัยด้านลักษณะของงาน ที่มีผลต่อการ

ปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านตาม โครงการส่งเสริมอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านเชิงรุกจังหวัดชัยภูมิ คือ “เครื่องมือ เครื่องใช้ มีจำนวนไม่เพียงพอ สำหรับใช้ในการปฏิบัติงานในชุมชน เช่น เครื่องชั่งน้ำหนัก, เครื่องวัดความดันโลหิตและบางหมู่บ้านมีจำนวน อสม. น้อย” สำหรับแนวทางแก้ไขปัญหาอุปสรรค คือ **ควรมีการจัดหาเครื่องมือให้เพียงพอ”**

2. การทดสอบสมมติฐานของการวิจัย

จากสมมติฐานของการวิจัยครั้งนี้ คือ แรงจูงใจ ได้แก่ ปัจจัยจูงใจและปัจจัยค้ำจุน มีผลต่อการปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ตามโครงการส่งเสริมอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านเชิงรุกจังหวัดชัยภูมิ ซึ่งจากผลการวิจัยสรุปได้ ดังนี้

2.1 คุณลักษณะส่วนบุคคล ไม่มีผลต่อการปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านตามโครงการส่งเสริมอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านเชิงรุก จังหวัดชัยภูมิ

คุณลักษณะส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ รายได้ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา และระยะเวลาเป็นอาสาสมัครสาธารณสุข ไม่มีผลต่อการปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านตามโครงการส่งเสริมอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านเชิงรุก จังหวัดชัยภูมิ สรุปได้ว่า **ผลการวิจัยไม่เป็นไปตามสมมติฐาน**

2.2 แรงจูงใจ ได้แก่ ปัจจัยจูงใจและปัจจัยค้ำจุน มีผลต่อการปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านตามโครงการส่งเสริมอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านเชิงรุก จังหวัดชัยภูมิ

2.2.1 ปัจจัยจูงใจ มีผลต่อการปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านตามโครงการส่งเสริมอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านเชิงรุก จังหวัดชัยภูมิ

(1) ปัจจัยจูงใจ ได้แก่ ด้านความสำเร็จของงาน ด้านการยอมรับนับถือ-ยกย่อง ด้านลักษณะของงาน ด้านความรับผิดชอบ **ผลการวิจัยเป็นไปตามสมมติฐาน**

(2) ปัจจัยค้ำจุน ได้แก่ ด้านค่าตอบแทน(ค่าป่วยการ) ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ด้านนโยบายและการบริหาร ด้านสภาพการปฏิบัติงาน ด้านความมั่นคงในการปฏิบัติงาน และด้านชีวิตความเป็นอยู่ส่วนตัว **ผลการวิจัยเป็นไปตามสมมติฐาน**

3. การอภิปรายผล

ผลการศึกษา แรงจูงใจที่มีผลต่อการปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านตามโครงการส่งเสริมอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านเชิงรุกจังหวัดชัยภูมิ มีรายละเอียดดังนี้

3.1 คุณลักษณะส่วนบุคคล

จากการศึกษา คุณลักษณะส่วนบุคคลของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านในจังหวัดชัยภูมิ ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงคือ ร้อยละ 76.8 ซึ่งสอดคล้องการวิจัย การประเมินผลการดำเนินงานส่งเสริม สนับสนุน การจัดตั้งและกิจกรรมศูนย์สาธารณสุขมูลฐานชุมชน พ.ศ. 2535-2536 พบว่า อาสาสมัครสาธารณสุขที่ปฏิบัติงานในศูนย์สาธารณสุขมูลฐานชุมชนส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงและจากการศึกษาคุณลักษณะส่วนบุคคล ทักษะคิด และแรงกดดันทางสังคมต่อการมีส่วนร่วมของผู้นำชุมชนในงานสาธารณสุขมูลฐานในเขตเมืองพบว่า กลุ่มผู้นำชุมชนเพศหญิงมีส่วนร่วมมากกว่าผู้นำเพศชาย (วาทณี แสนมหาชัย, 2542) ซึ่งตามโครงการส่งเสริมอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านเชิงรุกพบว่า ส่วนใหญ่เป็นงานด้านส่งเสริมสุขภาพ ทำให้อาสาสมัครสาธารณสุขเพศหญิงมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานตามโครงการฯ มากกว่าอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) ที่เป็นเพศชาย แต่จากการวิจัยครั้งนี้พบว่า เพศไม่มีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติงานของ อสม.ตามโครงการส่งเสริมอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านเชิงรุกจังหวัดชัยภูมิ เนื่องจากว่าวัตถุประสงค์ ของโครงการฯ นี้เพื่อสร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติงานโดยเพิ่มสิทธิประโยชน์ด้านค่าตอบแทน(ค่าป่วยการ) แก้อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน คนละ 600 บาทต่อเดือน ดังนั้นจึงเห็นว่าไม่ว่าจะเพศชายหรือเพศหญิงก็สามารถทำงานตามโครงการนี้ได้

ด้านอายุพบว่า อสม.ส่วนใหญ่อายุระหว่าง 41-50 ปี อายุเฉลี่ย 42.5 ปี ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษา ผลการปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขในศูนย์สาธารณสุขมูลฐานชุมชนภาคกลางพบว่า อาสาสมัครสาธารณสุขที่มีอายุระหว่าง 36-45 ปี สามารถดำเนินงานในศูนย์สาธารณสุขมูลฐานภาคกลางได้ดีกว่ากลุ่มอื่นๆ เนื่องจากอยู่ในวัยทำงานและมีความรับผิดชอบสูงทั้งด้านความเป็นอยู่ของครอบครัว ต้องการพัฒนาชุมชนของตนเองให้เจริญขึ้น (เมธิ จันทร์จารุภรณ์ , 2539) แต่อายุไม่มีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติงานของ อสม.ตามโครงการส่งเสริมอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านเชิงรุกจังหวัดชัยภูมิ

สถานภาพสมรสคู่ คิดเป็นร้อยละ 89.2 ซึ่งสอดคล้องการศึกษา สถานภาพสมรสมีความสัมพันธ์กับความสามารถในการดำเนินงานของอาสาสมัครสาธารณสุขที่ปฏิบัติงานในศูนย์สาธารณสุขมูลฐานชุมชนด้านบริหาร บริการ โดยอาสาสมัครสาธารณสุขที่มีสถานภาพสมรสคู่มีความสามารถมากกว่าอาสาสมัครสาธารณสุขที่เป็นโสด (อัญชนา วงศ์ภัทรดี, 2536) บุคคลที่มีสถานภาพสมรสคู่ คู่สมรสจะคอยช่วยเหลือให้กำลังใจซึ่งปัจจัยด้านสถานภาพสมรสมีส่วนส่งเสริมให้เกิดการมีส่วนร่วมของชุมชนได้ จากการศึกษาค้นคว้าพบว่า ปัจจัยด้านความเป็นอยู่ส่วนตัวมีความสำคัญต่อการปฏิบัติงานตามโครงการฯ โดยเป็นปัจจัยหนึ่งที่สามารถร่วมพหุการณณ์การปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านจากทั้งหมด 4 ปัจจัย แต่สถานภาพสมรสไม่มี

ความสัมพันธ์กับการปฏิบัติงานของ อสม.ตามโครงการส่งเสริมอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านเชิงรุกจังหวัดชัยภูมิ

ระดับการศึกษาพบว่าส่วนใหญ่ อสม.มีความรู้ระดับประถมศึกษา ร้อยละ 59.2 จากการศึกษาพบว่า การปฏิบัติงานของ อสม.ตามโครงการฯ สามารถปฏิบัติงานได้ดีในส่วนของงานที่มีการชี้แจงและทำร่วมกับเจ้าหน้าที่สาธารณสุข ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษา ปัจจัยที่มีผลต่อการดำเนินงานศูนย์สาธารณสุขมูลฐานชุมชนจังหวัดนครปฐมพบว่า อาสาสมัครสาธารณสุขที่มีการศึกษาสูงมีความสามารถพิจารณาเหตุและผลได้ดีกว่าและมีความรับผิดชอบต่อน้ำที่สูง (ชูศรี มีบุญเกิด และ ยุพิน สุขเจริญ, 2540) และอาสาสมัครสาธารณสุขที่มีการศึกษาดำเนินงานเมื่อติดขัดขึ้นมาจะแก้ปัญหาเองลำบากแม้จะมีคู่มือดำเนินงานแจกให้ก็ตาม (วรณี หาวารี และวันสรา เชาว์นิยม, 2540) แต่การศึกษาไม่มีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติงานของ อสม.ตามโครงการส่งเสริมอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านเชิงรุกจังหวัดชัยภูมิ

ด้านรายได้พบว่า ส่วนใหญ่ อสม.มีรายได้ต่ำกว่า 5,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 78.7 จากการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขพบว่า รายได้มีผลต่อการปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุข อาสาสมัครสาธารณสุขที่มีรายได้ไม่เพียงพอจะทำให้มีผลต่อการปฏิบัติงาน (วนิดา วิระกุล, 2538) ชาวบ้านที่มีฐานะทางเศรษฐกิจดีจะมีส่วนร่วมในกระบวนการพัฒนามากกว่าผู้ที่มีฐานะยากจนซึ่งจะสนใจแต่การทำมาหากิน (อรวรรณ สมทรัพย์, 2538) จากการศึกษาครั้งนี้พบว่า รายได้ไม่มีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติงานของ อสม.ตามโครงการส่งเสริมอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านเชิงรุกจังหวัดชัยภูมิ แต่จากการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกกับพบว่า อสม.ขอให้เพิ่มค่าตอบแทน (ค่าป่วยการ) มากขึ้นและอยากให้จ่ายตรงเวลาทุกเดือนพร้อมกับอยากได้รับสวัสดิการด้านอื่นเพิ่มมากขึ้นด้วย เช่น สวัสดิการด้านการรักษาพยาบาล ทั้งครอบครัว เป็นต้น

ระยะเวลาในการเป็นอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านพบว่าส่วนใหญ่ต่ำกว่า 10 ปี คิดเป็นร้อยละ 71.0 เฉลี่ย 9.19 ปี ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษา ปัจจัยที่มีผลต่อการดำเนินงานศูนย์สาธารณสุขมูลฐานชุมชนพบว่า อาสาสมัครสาธารณสุขส่วนใหญ่มีอายุการเป็นอาสาสมัครสาธารณสุข เฉลี่ย 8 ปีขึ้นไป และสอดคล้องกับการศึกษาของ ละอองทิพย์ มหาภักดีศิริ ที่พบว่า ระยะเวลาการเป็นอาสาสมัครสาธารณสุขมากกว่า 5 ปี จะมีความพึงพอใจในการปฏิบัติงานสูง เนื่องจากมีความรู้ ทักษะ ในการดูแลสุขภาพได้ดีพอสมควร (สุมาลี ทิพย์วัฒน์, วรณี หาวารีและวันสรา เชาว์นิยม, 2540) นอกจากนี้อาสาสมัครสาธารณสุขกลุ่มที่ผ่านการประเมินผลการปฏิบัติงานและชนะเลิศการประกวดอาสาสมัครสาธารณสุขระดับอำเภอ ยังเป็นอาสาสมัครสาธารณสุขที่ปฏิบัติงานในหน้าที่นานกว่าอาสาสมัครสาธารณสุขทั่วไป (วิณา วัฒนา, 2542) จาก

การศึกษาครั้งพบว่าระยะเวลาในการเป็นอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ไม่มีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติงานของ อสม.ตามโครงการส่งเสริมอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านเชิงรุก จังหวัดชัยภูมิ

3.2 ระดับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน

เมื่อพิจารณาระดับแรงจูงใจ ซึ่งจำแนกตามปัจจัย 2 ด้านคือ ปัจจัยจูงใจ ได้แก่ ความสำเร็จของงาน การยอมรับนับถือ-ยกย่อง ลักษณะของงาน ความรับผิดชอบ ปัจจัยค้ำจุน ได้แก่ ค่าตอบแทน (ค่าป่วยการ) ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล นโยบายและการบริหาร สภาพการปฏิบัติงาน ความมั่นคงในการปฏิบัติงาน ชีวิตความเป็นอยู่ส่วนตัว ของกลุ่มตัวอย่างพบว่าในภาพรวมกลุ่มตัวอย่างมีแรงจูงใจอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.91 (S.D.=0.39) สอดคล้องกับการศึกษาของสัมพันธ์ บัณฑิตเสน(2551) พบว่าภาพรวมของแรงจูงใจในการดำเนินงานตามกรอบการประเมินผลการปฏิบัติราชการของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในศูนย์สุขภาพชุมชนจังหวัดหนองคายอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.76(S.D=0.37) สอดคล้องกับการศึกษาของ รติ บุญมาก (2551) ที่พบว่าภาพรวมของแรงจูงใจและการสนับสนุนจากองค์กรในการปฏิบัติงานการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในศูนย์สุขภาพชุมชน จังหวัดหนองบัวลำภู อยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.69(0.39) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดและอยู่ในระดับมาก คือ ปัจจัยค้ำจุนด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล มีค่าเฉลี่ย 4.40 (S.D.=0.53) รองลงมาคือ ด้านชีวิตความเป็นอยู่ส่วนตัว มีค่าเฉลี่ย 4.15 (S.D.=0.61) ด้านสภาพการปฏิบัติงาน มีค่าเฉลี่ย 4.06 (S.D.=0.57) ตามลำดับ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดและอยู่ในระดับปานกลางคือ ด้านค่าตอบแทน (ค่าป่วยการ) มีค่าเฉลี่ย 3.27 (S.D.=0.80) สอดคล้องกับการศึกษาของสัมพันธ์ บัณฑิตเสน(2551) ที่พบว่า ปัจจัยจูงใจในการดำเนินงาน ตามกรอบการประเมินการปฏิบัติราชการของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในศูนย์สุขภาพชุมชนจังหวัดหนองคาย อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับการศึกษาของสุทัศน์ ดวงตะวงษ์(2550) พบว่าปัจจัยจูงใจในการปฏิบัติงานรักษาพยาบาลนอกเวลาราชการและวันหยุดราชการ ของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในศูนย์สุขภาพชุมชนอำเภอมีนบุรีและอำเภอโคกโพธิ์ชัย จังหวัดขอนแก่น อยู่ในระดับมาก

ทั้งนี้พบว่า แรงจูงใจทั้งปัจจัยจูงใจและปัจจัยค้ำจุนมีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านตามโครงการส่งเสริมอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านเชิงรุกในจังหวัดชัยภูมิทุกด้าน จากโครงการฯ อสม.ทุกคนที่ปฏิบัติงานจะได้รับค่าตอบแทน(ค่าป่วยการ) จำนวน 600 บาทต่อคน แต่กลับพบว่า ปัจจัยค้ำจุนด้านค่าตอบแทน (ค่าป่วยการ) มีความสัมพันธ์ระดับต่ำทางบวก ($r=0.174$, $p\text{-value}=0.002$) กับการปฏิบัติงานของ อสม. ซึ่งไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของโครงการฯ แต่จากการสัมภาษณ์เชิงลึกจึงพบว่า อสม.ส่วนใหญ่อยากได้รับค่าป่วยการและสวัสดิการด้านอื่นๆเพิ่มขึ้นด้วยโดยเฉพาะด้านการ

รักษาพยาบาลของบุคคลเพิ่มขึ้นเป็นรักษาพยาบาลทั้งครอบครัว และผลที่อาจจะตามมาเนื่องจากการให้ค่าป่วยการเพื่อสร้างแรงจูงใจแก่ อสม. อาจกลายเป็นเงื่อนไขต่อการปฏิบัติงานด้านสาธารณสุขของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ทั้งนี้มีรายละเอียดในการพิจารณาแต่ละด้าน ดังนี้

3.3 ปัจจัยจูงใจ

3.3.1 ด้านความสำเร็จของงาน

กลุ่มตัวอย่าง มีปัจจัยจูงใจ ด้านความสำเร็จของงานอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.91 (S.D.=0.43) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยคือ ความรู้สึกภาคภูมิใจกับผลการดำเนินงานในชุมชน ค่าเฉลี่ย 4.33 (S.D.=0.69) ความมุ่งมั่นทุ่มเทที่จะทำงานให้ประสบความสำเร็จ อยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 4.31 (S.D.=0.70) การถ่ายทอดความรู้จากเจ้าหน้าที่ทำให้ อสม. มีความรู้ความสามารถและทักษะในการปฏิบัติงานเพิ่มขึ้นอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 4.05 (S.D.=0.60) อสม. เป็นกำลังสำคัญที่ช่วยให้การปฏิบัติงานประสบความสำเร็จอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 4.02 (S.D.=0.72) อสม. ปฏิบัติงานตามหน้าที่ได้สำเร็จตามเป้าหมายอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.89 (S.D.=0.71) อสม. สามารถแก้ไขปัญหา/อุปสรรคในการปฏิบัติงานด้วยตนเองได้เป็นอย่างดี อยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.62 (S.D.=0.69) และการพัฒนาความรู้ความสามารถทำให้การปฏิบัติงานมีความผิดพลาดน้อยอยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ย 3.17 (S.D.=1.01)

3.3.2 ด้านการยอมรับนับถือ-ยกย่อง

กลุ่มตัวอย่างมีปัจจัยจูงใจ ด้านการยอมรับนับถือ-ยกย่อง อยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.63 (S.D.=0.56) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยคือ การได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของ อสม. ที่สำคัญอยู่เสมออยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.85 (S.D.=0.72) การให้บริการของ อสม. ได้รับการยอมรับและชื่นชมยกย่องจากชุมชนอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.79 (S.D.=0.68) การยอมรับความสามารถในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.71 (S.D.=0.69) การได้รับการยกย่องชมเชยการปฏิบัติงานจากเพื่อน อสม. อยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.65 (S.D.=0.74) เพื่อน อสม. ปรึกษาหารือและขอคำแนะนำในการทำงานเสมอ อยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.58 (S.D.=0.83) และการมีโอกาสดำเนินการเป็นตัวแทนในกรนำเสนอผลงานของหมู่บ้านอยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ย 3.21 (S.D.=0.91)

3.3.3 ด้านลักษณะของงาน

กลุ่มตัวอย่าง มีปัจจัยจูงใจ ด้านลักษณะของงาน อยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.67 (S.D. = 0.47) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยคือ ได้รับความร่วมมือร่วมใจกันเป็นอย่างดีในการบริหารโครงการสุขภาพ จากบุคลากรในหน่วยงานอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.87 (S.D.=0.61) บุคลากรในหน่วยงานให้ความสำคัญและใส่ใจกับการปฏิบัติงานตาม

โครงการสุขภาพ อยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.81 (S.D.=0.66) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดและอยู่ในระดับปานกลางคือ บุคลากรในหน่วยงานมีส่วนร่วมในการคัดเลือกเจ้าหน้าที่เพื่อปฏิบัติงาน การบริหาร โครงการสุขภาพอย่างเหมาะสม ค่าเฉลี่ย 3.46 (S.D.=0.83)

3.3.4 ด้านความรับผิดชอบ

กลุ่มตัวอย่าง มีปัจจัยจิตใจด้านความรับผิดชอบ อยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.95 (S.D.=0.56) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยคือ พร้อมทั้งจะรับผิดชอบเมื่อมีปัญหาที่เกิดจากการปฏิบัติงานในชุมชนอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 4.15 (S.D.=0.76) ภาระงานที่รับผิดชอบมีความเหมาะสมกับความสามารถอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.96 (S.D.=0.72) ความรับผิดชอบในงานเป็นที่ยอมรับของเพื่อน อสม.ด้วยกันอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.95 (S.D.=0.71) และอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.76 (S.D.=0.85)

3.4 ปัจจัยค้ำจุน

3.4.1 ด้านค่าตอบแทน (ค่าป่วยการ)

กลุ่มตัวอย่าง มีปัจจัยค้ำจุน ด้านค่าตอบแทน (ค่าป่วยการ) อยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ย 3.27 (S.D. = 0.80) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดและอยู่ในระดับมาก คือ กระทรวงสาธารณสุขมีระบบการจ่ายค่าป่วยการอย่างเหมาะสม ค่าเฉลี่ย 3.52 (S.D= 1.02) รองลงมา อสม.ได้รับสวัสดิการที่ดีและเหมาะสม อยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.51 (S.D= 0.96) อสม.ได้รับเงินค่าป่วยการเหมาะสมกับลักษณะงานที่ปฏิบัติ อยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ย 3.14 (S.D= 1.00) และการได้รับเบี้ยเลี้ยงค่าตอบแทนในการปฏิบัติงานเพียงพออยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ย 2.90 (S.D= 1.03)

3.4.2 ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล

กลุ่มตัวอย่าง มีปัจจัยค้ำจุน ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.67 (S.D.=0.47) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยคือ อสม.มีสัมพันธ์ภาพที่ดีต่อกัน อยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 4.48 (S.D.=0.59) การทำงานร่วมกันกับเพื่อน อสม.ได้เป็นอย่างดีอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 4.45 (S.D.=0.64) การปรึกษาหารือและทำงานเป็นทีมอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 4.40 (S.D.=0.69) มีความสุขในการทำงานร่วมกับเพื่อน อสม.ด้วยกันอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 4.40 (S.D.=0.66) เพื่อน อสม.มีความไว้วางใจซึ่งกันและกันอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 4.33 (S.D.=0.67) และเมื่อมีปัญหาในการทำงานเพื่อนร่วมงานให้ความช่วยเหลือเป็นอย่างดีอยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ย 2.90 (S.D.=1.03)

3.4.3 ด้านนโยบายและการบริหาร

กลุ่มตัวอย่าง มีปัจจัยค้ำจุนด้านนโยบายและการบริหารอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.91 (S.D.=0.51) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยคือ นโยบาย

การดำเนินงานของกระทรวงสาธารณสุขสามารถนำไปใช้ในการปฏิบัติงานได้จริงอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 4.17 (S.D.=0.68) การมีโอกาสได้แสดงความคิดเห็นในการปฏิบัติงานได้อย่างเต็มที่อยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.95 (S.D.=0.74) ภาระงาน ชมรม อสม.มีแนวทางปฏิบัติงานที่สอดคล้องนโยบายอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.93 (S.D.=0.73) การได้รับมอบหมายงานอย่างเหมาะสมกับความรู้ความสามารถและปริมาณงานที่รับผิดชอบอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.93 (S.D.=0.76) ความเข้าใจเกี่ยวกับนโยบายโครงการส่งเสริมอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านเชิงรุกจังหวัดชัยภูมิอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.84 (S.D.=0.78) การมีส่วนร่วมในการวางแผนการดำเนินงานในชุมชนอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.83 (S.D.=0.75) และความสามารถบริหารจัดการเกี่ยวกับการทำงานตามนโยบาย โครงการส่งเสริมอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านเชิงรุกได้อย่างมีประสิทธิภาพอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.73 (S.D.=0.74)

3.4.4 ด้านสภาพการปฏิบัติงาน

กลุ่มตัวอย่าง มีปัจจัยค้ำจุนด้านสภาพการปฏิบัติงาน อยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.86 (S.D.=0.64) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยคือ มีความปลอดภัยในการทำงานตามบทบาท อสม.เป็นอย่างดีอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 4.17 (S.D.=0.71) อสม.มีสิ่งอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงาน เช่น โทรศัพท์ สำหรับใช้ในการติดต่อสื่อสารอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 4.10 (S.D.=0.93) จำนวน อสม.มีความเหมาะสมกับปริมาณงานที่รับผิดชอบอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.88 (S.D.=0.83) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดและอยู่ในระดับปานกลางคือ เครื่องมือ เครื่องใช้มีความเพียงพอและมีประสิทธิภาพในการทำงาน ค่าเฉลี่ย 3.28 (S.D.=0.97)

3.4.5 ด้านความมั่นคงในการปฏิบัติงาน

กลุ่มตัวอย่าง มีปัจจัยค้ำจุนด้านความมั่นคงในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 4.06 (S.D.=0.57) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยคือ ความรู้สึกภาคภูมิใจในการเข้าร่วมทำงานเป็นอย่างดีในระดับมาก อสม.ค่าเฉลี่ย 4.44 (S.D.=0.62) มีความมั่นใจในการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของ อสม.ขณะปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 4.16 (S.D.=0.70) ความรู้สึกมั่นใจในตำแหน่งหน้าที่การงานที่ท่านปฏิบัติอยู่อยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 4.10 (S.D.=0.76) และการปฏิบัติงานไม่มีผลกระทบให้ความเป็นอยู่ที่ดีของครอบครัวลดลงอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.52 (S.D.=1.15)

3.4.6 ด้านชีวิตความเป็นอยู่ส่วนตัว

กลุ่มตัวอย่าง มีปัจจัยค้ำจุนด้านชีวิตความเป็นอยู่ส่วนตัว อยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 4.15 (S.D.=0.61) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยคือ การพัฒนาความรู้ความสามารถนำไปปรับใช้ในชีวิิตส่วนตัวได้เป็นอย่างดีอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 4.23 (S.D.=0.63) ครอบครัวมีส่วนร่วมสนับสนุนให้ท่านได้พัฒนาตนเองอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 4.19

(S.D.=0.72) และการทำงานของ อสม.ทำให้ครอบครัวมีความสุขมากขึ้นอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 4.03 (S.D.=0.77)

3.5 ระดับการปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน

เมื่อพิจารณาระดับการปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านตามโครงการส่งเสริมอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านเชิงรุกจังหวัดชัยภูมิพบว่า ในภาพรวมกลุ่มตัวอย่างมีการปฏิบัติงาน อยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.79 (S.D.=0.58) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยคือ ด้านการดูแลหญิงตั้งครรภ์อยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 4.13 (S.D.=0.67) ด้านการดูแลผู้สูงอายุ อยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.94 (S.D.=0.66) การดูแลเด็กแรกเกิดถึง 6 ปี อยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.93 (S.D.=0.67) การดูแลหญิงหลังคลอดอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.80 (S.D.=0.84) การดูแลผู้พิการอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.80 (S.D.=0.78) การเฝ้าระวังและควบคุมวัณโรคโดยชุมชนอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.72 (S.D.=0.71) การเฝ้าระวังยาเสพติดในชุมชน อยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.66 (S.D.=0.76) การลดภาวะโลกร้อนอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.65 (S.D.=0.78) และการลดโรคหัวใจอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.59 (S.D.=0.76) มีรายละเอียดในการพิจารณาแต่ละด้าน ดังนี้

3.5.1 ด้านการดูแลหญิงตั้งครรภ์

กลุ่มตัวอย่างมีการปฏิบัติงาน ตามโครงการส่งเสริมอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านเชิงรุกด้านการดูแลหญิงตั้งครรภ์อยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 4.13 (S.D. =0.67) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยคือ การสำรวจหญิงตั้งครรภ์ในเขตรับผิดชอบอย่างสม่ำเสมออยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 4.19 (S.D.=0.72) การส่งต่อหญิงตั้งครรภ์ที่มีอาการผิดปกติไปยังสถานบริการสาธารณสุขทุกครั้งที่ยพบอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 4.18 (S.D.=0.84) และการแนะนำหญิงตั้งครรภ์ในเขตรับผิดชอบให้ไปฝากครรภ์ครบทุกคนอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 4.02 (S.D.=0.88)

3.5.2 ด้านการดูแลหญิงหลังคลอด

กลุ่มตัวอย่างมีการปฏิบัติงาน ตามโครงการส่งเสริมอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านเชิงรุก ด้านการดูแลหญิงหลังคลอด อยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.80 (S.D.=0.84) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ การให้คำแนะนำหญิงหลังคลอดในเขตรับผิดชอบในการดูแลตนเองและลูก อยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.99 (S.D.=0.86) รองลงมาคือ การสำรวจหญิงหลังคลอดในเขตรับผิดชอบอย่างสม่ำเสมอ อยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.60 (S.D.=1.10)

3.5.3 ด้านการดูแลเด็กแรกเกิด ถึง 6 ปี

กลุ่มตัวอย่างมีการปฏิบัติงาน ตามโครงการส่งเสริมอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านเชิงรุก ด้านการดูแลเด็กแรกเกิดถึง 6 ปี อยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.92 (S.D.=0.67) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยคือ การให้คำแนะนำหญิงหลังคลอดในเขตรับผิดชอบในการดูแลตนเองและลูกอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.99 (S.D.=0.86) การสำรวจหญิงหลังคลอดในเขตรับผิดชอบอย่างสม่ำเสมอ อยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.60 (S.D.=1.10)

3.5.4 ด้านการดูแลผู้สูงอายุ

กลุ่มตัวอย่างมีการปฏิบัติงาน ตามโครงการส่งเสริมอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านเชิงรุก ด้านการดูแลผู้สูงอายุ อยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.94 (S.D.=0.66) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยคือ การสำรวจผู้สูงอายุที่ป่วยเป็นโรคเรื้อรังโดยแยกประเภทของโรคอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 4.19 (S.D.=0.73) การสนับสนุนการจัดกิจกรรมของผู้สูงอายุในชุมชนอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 4.00 (S.D.=0.76) การเยี่ยมบ้านและให้คำแนะนำเรื่องการดูแลสุขภาพผู้สูงอายุอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.87 (S.D.=0.87) และการสำรวจจำนวนผู้สูงอายุในเขตรับผิดชอบอย่างสม่ำเสมอ อยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.69 (S.D.=1.05)

3.5.5 ด้านการดูแลผู้พิการ

กลุ่มตัวอย่างมีการปฏิบัติงาน ตามโครงการส่งเสริมอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านเชิงรุก ด้านการดูแลผู้พิการ อยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.80 (S.D.=0.78) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยคือ การสำรวจจำนวนผู้พิการในเขตรับผิดชอบในเวลาตามที่กำหนดอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.85 (S.D.=0.82) การเยี่ยมบ้านและให้คำแนะนำการดูแลสุขภาพผู้พิการอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.83 (S.D.=1.00) และการแนะนำหรืออำนวยความสะดวกในการไปจดทะเบียน/ออกหนังสือรับรองผู้พิการอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.70 (S.D.=1.00)

3.5.6 ด้านอื่นๆ

3.5.6.1 ด้านการควบคุมป้องกันอุบัติเหตุในชุมชน

กลุ่มตัวอย่างมีการปฏิบัติงาน ตามโครงการส่งเสริมอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านเชิงรุก ด้านการป้องกันอุบัติเหตุในชุมชน อยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.59 (S.D.=0.76) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยคือ การดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาอุบัติเหตุต่างๆในชุมชนอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.75 (S.D.=1.00) การมีส่วนร่วมดำเนินการประชาสัมพันธ์ห้ามจำหน่ายสุราให้แก่เด็กอายุต่ำกว่า 18 ปีอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.68 (S.D.=0.90) การมีส่วนร่วมให้บริการประชาชนในจุดตรวจบริเวณถนนสายต่างๆในชุมชน

อยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.50 (S.D.=0.91) และการมีส่วนร่วมในการจัดให้มีกิจกรรมรณรงค์ ป้องกันอุบัติเหตุในหมู่บ้านอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.44 (S.D.=0.97)

3.5.6.2 การเฝ้าระวังและควบคุมวัณโรคโดยชุมชน

กลุ่มตัวอย่างมีการปฏิบัติงาน ตามโครงการส่งเสริมอาสาสมัคร สาธารณสุขประจำหมู่บ้านเชิงรุกด้านการเฝ้าระวังและควบคุมวัณโรคโดยชุมชนอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.72 (S.D.=0.71) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยคือ การร่วมทำ แผนชุมชนในการเฝ้าระวังและควบคุมวัณโรคร่วมกับเครือข่ายอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.80 (S.D.=0.88) การรณรงค์ให้ความรู้ การเฝ้าระวังและควบคุมวัณโรคผ่านเวทีชาวบ้านอยู่ในระดับ มาก ค่าเฉลี่ย 3.77 (S.D.=0.87) และการมีส่วนร่วมในการจัดรณรงค์ค้นหาผู้ป่วยวัณ โรครายใหม่ ในชุมชนอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.72 (S.D.=0.90)

3.5.6.3 ลดภาวะโลกร้อน

กลุ่มตัวอย่างมีการปฏิบัติงาน ตามโครงการส่งเสริมอาสาสมัคร สาธารณสุขประจำหมู่บ้านเชิงรุก ด้านการลดภาวะโลกร้อนอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.65 (S.D.=0.78) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยคือ การมีส่วนร่วมจัดทำแผน ชุมชนหรือกิจกรรมเฝ้าระวัง ป้องกันและลดภาวะโลกร้อนอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.83 (S.D.=0.84) และการมีส่วนร่วมรณรงค์ลดภาวะโลกร้อนอยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ย 3.48 (S.D.=0.95)

3.5.6.4 การเฝ้าระวังยาเสพติดในชุมชน

กลุ่มตัวอย่างมีการปฏิบัติงาน ตามโครงการส่งเสริมอาสาสมัคร สาธารณสุขประจำหมู่บ้านเชิงรุก ด้านการเฝ้าระวังยาเสพติดในชุมชนอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.66 (S.D.=0.76) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยคือ การจัดเวที แลกเปลี่ยนเรียนรู้ สื่อสารข้อมูลการเฝ้าระวังยาเสพติดในชุมชนอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.91 (S.D.=0.80) ร่วมกับชุมชนจัดกิจกรรมรณรงค์เฝ้าระวังยาเสพติดในชุมชนอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.70 (S.D.=0.80) ร่วมกับชุมชนสร้างกลวิธีที่เหมาะสมกับชุมชนในการเฝ้าระวังป้องกันยาเสพติด ในชุมชนอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.57 (S.D.=0.96) และการมีส่วนร่วมในการใช้มาตรการทาง สังคมในการป้องกันยาเสพติด/การแนะนำผู้ป่วยไปรับการบำบัด อยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ย 3.47 (S.D.=0.86)

3.5.6.5 ลดภาวะโรคหัวใจ

กลุ่มตัวอย่างมีการปฏิบัติงาน ตามโครงการส่งเสริมอาสาสมัคร สาธารณสุขประจำหมู่บ้านเชิงรุกด้านการลดภาวะโรคหัวใจอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.65

(S.D.=0.75) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยคือ ร่วมสำรวจและคัดกรองกลุ่มเสี่ยงโรคหัวใจอยู่เสมออยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.76 (S.D.=0.93) การมีส่วนร่วมในการจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ สื่อสารข้อมูลการเฝ้าระวังและป้องกันโรคหัวใจอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.71 (S.D.=0.88) ร่วมกับชุมชนจัดกิจกรรมออกกำลังกายเพื่อต่อต้านโรคหัวใจอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.64 (S.D.=0.89) และร่วมกับชุมชนกำหนดมาตรการทางสังคมตามความคิดริเริ่มของ อสม.ในการป้องกันและควบคุมโรคหัวใจ อยู่ในระดับ ปานกลาง ค่าเฉลี่ย 3.48 (S.D.=0.92)

3.6 แรงจูงใจที่มีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน

ผลการศึกษาแรงจูงใจที่มีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ตามโครงการส่งเสริมอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านเชิงรุกจังหวัดชัยภูมิ พบว่า ภาพรวมของแรงจูงใจ มีความสัมพันธ์ระดับสูงทางบวกกับการปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านตามโครงการส่งเสริมอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านเชิงรุกจังหวัดชัยภูมิ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r=0.718$, $p\text{-value}<0.001$) เมื่อพิจารณาแรงจูงใจรายด้าน พบว่า ปัจจัยจูงใจด้านความสำเร็จของงาน มีความสัมพันธ์ระดับปานกลางทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r=0.450$, $p\text{-value}<0.001$) ด้านการยอมรับนับถือ-ยกย่อง มีความสัมพันธ์ระดับปานกลางทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ($r=0.529$, $p\text{-value}<0.001$) ด้านลักษณะของงาน มีความสัมพันธ์ระดับปานกลางทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ($r=0.558$, $p\text{-value}<0.001$) และด้านความรับผิดชอบ มีความสัมพันธ์ระดับปานกลางทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r=0.511$, $p\text{-value}<0.001$) ส่วนปัจจัยก้าจุน ด้านค่าตอบแทน(ค่าป่วยการ) มีความสัมพันธ์ระดับต่ำทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r=0.174$, $p\text{-value} = 0.002$) ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล มีความสัมพันธ์ระดับปานกลางทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r=0.496$, $p\text{-value}<0.001$) ด้านนโยบายและการบริหาร มีความสัมพันธ์ระดับปานกลางทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r=0.706$, $p\text{-value}<0.001$) ด้านสภาพการปฏิบัติงาน มีความสัมพันธ์ระดับปานกลางทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r=0.481$, $p\text{-value}<0.001$) ด้านความมั่นคงในการปฏิบัติงาน มีความสัมพันธ์ระดับปานกลางทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r=0.521$, $p\text{-value} <0.001$) และด้านชีวิตความเป็นอยู่ส่วนตัว มีความสัมพันธ์ระดับปานกลางทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r=0.613$, $p\text{-value}<0.001$) สอดคล้องกับการศึกษาของสัมพันธ์ บัณฑิตเสน(2551) ที่พบว่า แรงจูงใจ ปัจจัยจูงใจและปัจจัยก้าจุน มีความสัมพันธ์ระดับปานกลาง ทางบวกกับผลการดำเนินงานตามกรอบการประเมินผลการปฏิบัติราชการของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในศูนย์สุขภาพชุมชน จังหวัดหนองคาย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 สอดคล้องกับการศึกษาของ ฌฐ

พล มีพรหม(2551) ที่พบว่า แรงจูงใจ ปัจจัยจูงใจและปัจจัยค้ำจุน มีความสัมพันธ์ระดับปานกลางทางบวกกับการบริหารงานแบบธรรมาภิบาลของหัวหน้าสถานีนอนามัยในจังหวัดสกลนคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

การได้รับแรงจูงใจของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านจากหลายๆปัจจัย เป็นสิ่งที่อธิบายได้ว่า การให้ค่าปวการอาจจะทำให้การปฏิบัติงานดีขึ้นหรือไม่ก็ได้ แต่ปัจจัยที่สำคัญมากกว่าจากการวิจัยพบว่า ความสำเร็จจากการปฏิบัติงานของ อสม.เอง และการให้การยอมรับทั้งจาก อสม.ด้วยกันและชุมชน เป็นปัจจัยที่ส่งผลให้เกิดการมีส่วนร่วมมาก

3.7 แรงจูงใจที่มีผลต่อการปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน

ผลการศึกษาแรงจูงใจที่มีผลต่อการปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ตามโครงการส่งเสริมอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านเชิงรุกจังหวัดชัยภูมิ โดยการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis) จากการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านตามโครงการส่งเสริมอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านเชิงรุกจังหวัดชัยภูมิคือ ปัจจัยค้ำจุนด้านนโยบายและการบริหาร (p-value<0.001) ปัจจัยค้ำจุนด้านชีวิตความเป็นอยู่ส่วนตัว (p-value<0.001) ปัจจัยจูงใจด้านการยอมรับนับถือ-ยกย่อง (p-value=0.001) และปัจจัยจูงใจด้านลักษณะของงาน (p-value=0.03) โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 พบว่า สามารถพยากรณ์การปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านตามโครงการส่งเสริมอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านเชิงรุก จังหวัดชัยภูมิ ได้ร้อยละ 59.1 สอดคล้องกับการศึกษาของ สุทัศน์ ดวงตะวงษ์ (2550) ที่พบว่าความสามารถในการพยากรณ์การปฏิบัติงานรักษาพยาบาลนอกเวลาราชการและวันหยุดราชการ ของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในศูนย์สุขภาพชุมชนอำเภอมัญจาคีรีและอำเภอโคกโพธิ์ชัย จังหวัดขอนแก่น มีตัวแปรในสมการ 4 ตัวแปร คือ ปัจจัยค้ำจุนด้านการปกครองบังคับบัญชา ปัจจัยค้ำจุนด้านสถานภาพวิชาชีพ ปัจจัยจูงใจด้านความก้าวหน้าในตำแหน่ง และปัจจัยค้ำจุนด้านความมั่นคงในการปฏิบัติงาน สอดคล้องกับการศึกษาของสัมพันธ์ บัณฑิตเสน(2551) ที่พบว่า ความสามารถในการพยากรณ์การดำเนินงานตามกรอบการประเมินผลการปฏิบัติราชการของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในศูนย์สุขภาพชุมชน จังหวัดหนองคาย มีตัวแปรในสมการ 3 ตัวแปร คือปัจจัยจูงใจด้านความรับผิดชอบ ปัจจัยค้ำจุนด้านความมั่นคงในการปฏิบัติงาน และปัจจัยค้ำจุนด้านนโยบายและการบริหาร

จะเห็นว่ามีเพียงตัวแปร 4 ตัวแปรคือ ปัจจัยค้ำจุนด้านนโยบายและการบริหาร ปัจจัยค้ำจุนด้านชีวิตความเป็นอยู่ส่วนตัว ปัจจัยจูงใจด้านการยอมรับนับถือ-ยกย่องและปัจจัยจูงใจด้านลักษณะของงาน ที่สามารถทำนายการปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านตาม

โครงการส่งเสริมอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านเชิงรุกจังหวัดชัยภูมิได้ ร้อยละ 59.1 อธิบายได้ว่า ในการปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน นโยบายและการบริหาร จากกระทรวงสาธารณสุขเป็นปัจจัยที่สำคัญ โดยเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในพื้นที่ต้องชี้แจงทำความเข้าใจและกำหนดแนวทางการปฏิบัติให้ชัดเจน ซึ่ง อสม. ยินดีที่จะปฏิบัติตามและขณะที่ปฏิบัติงานในชุมชนตนเองถ้าได้รับการสนับสนุนจากครอบครัวและได้รับการยอมรับจากชุมชน จะก่อให้เกิดความกระตือรือร้นสนใจในการปฏิบัติงานอย่างจริงจังและต่อเนื่อง